

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ : ០៦ សនណស

សារាចរណែនាំ

ស្តីពី

ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២០

១- សេចក្តីផ្តើម

១- មាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ បានចែងអំពីប្រតិទិនសម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំជា ៣ ដំណាក់កាលគឺ៖ (១)-ដំណាក់កាលទី១ គឺការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ចាប់ពីខែមីនា ដល់ខែឧសភា, (២)-ដំណាក់កាលទី២ គឺការរៀបចំកញ្ចប់ថវិកា ចាប់ពីខែមិថុនា ដល់ខែកញ្ញា និង (៣)-ដំណាក់កាលទី៣ គឺការអនុម័តថវិកា ចាប់ពីខែតុលា ដល់ខែធ្នូ។ នៅដំណាក់កាលទី១ រាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានដាក់ចេញរួចហើយនូវក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈសម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២០។ ផ្អែកលើក្របខណ្ឌគោលនយោបាយនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានដាក់ចេញសារាចរណែនាំស្តីពីការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ឆ្នាំ២០២០-២០២២ ដើម្បីឱ្យគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ធ្វើការពន្យល់ និងផ្តល់អំណះអំណាងអំពីលទ្ធភាព និងកិច្ចខិតខំក្នុងការប្រមូលចំណូល និងបង្ហាញអំពីតម្រូវការចំណាយរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ សម្រាប់អនុវត្តគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ដែលនឹងរួមចំណែកអនុវត្ត “យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៤”។ សម្រាប់ដំណាក់កាលទី២ នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវចេញសារាចរណែនាំស្តីពីការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២០ ដើម្បីផ្តល់គោលការណ៍ណែនាំថ្មីៗសម្រាប់ជាមូលដ្ឋាន និងជាក្របខណ្ឌនៃការរៀបចំកញ្ចប់ថវិកាឆ្នាំ២០២០ របស់គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ដោយគ្របដណ្តប់ទាំងថវិកាមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលជាដៃគូដ៏សំខាន់ៗ ដូច្នេះ សារាចរណែនាំនេះ នឹងដាក់ចេញនូវក្របខណ្ឌ និងវិធានការប្រមូលចំណូល, ការកំណត់អាទិភាពចំណាយតាមវិស័យ និងគោលការណ៍សំខាន់ៗសម្រាប់បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាគថវិកា ដោយផ្អែកលើលទ្ធភាពជាក់ស្តែងនៃថវិកាជាតិ, អាទិភាពគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តថវិការបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន នាឆ្នាំកន្លងមក។

ដោយឡែក ចំពោះការរៀបចំកញ្ចប់ថវិកាសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវមានសារាចរណែនាំមួយផ្សេងទៀត ដែលត្រូវដាក់ចេញដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ, ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១១/០១១ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១, ដោយឈរលើមូលដ្ឋាន និងគោលការណ៍

ដែលមានចែងនៅក្នុងសារាចរណែនាំនេះ ជាពិសេសគោលការណ៍នៃការកំណត់កញ្ចប់ និងគោលការណ៍នៃការវិភាគថវិកាដើម្បីចូលរួមបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូល, ប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាគថវិកា និងស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តចំណាយ ទាំងកម្រិតបច្ចេកទេស និងប្រតិបត្តិការក្នុងគោលដៅរួមចំណែកកាត់បន្ថយឱនភាពថវិកា និងរក្សាអតិរេកសាច់ប្រាក់។

២- ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ កន្លងមកនេះ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាសម្រេចបានកំណើនលើសពីការរំពឹងទុករហូតដល់ ៧,៥% ដែលជាកំណើនមួយខ្ពស់បំផុតក្នុងរយៈពេល ១០ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ សមិទ្ធផលសេដ្ឋកិច្ចដ៏គួរជាទីមោទនៈនេះ អាចសម្រេចទៅបានដោយសារកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង និងការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការធានានូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងកំណើនប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន តាមរយៈការដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈត្រឹមត្រូវ និងសមស្រប។ ជាមួយគ្នានេះ កំណើននេះត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញកាន់តែច្បាស់ តាមរយៈការកើនឡើងនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចលើគ្រប់វិស័យដូចជា ការវិនិយោគក្នុងស្រុក និងវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស, ការប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក និងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ, ហើយសបញ្ជាក់យ៉ាងប្រាកដនូវការកើនឡើងនូវទំនុកចិត្តរបស់វិនិយោគិនទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេសចំពោះភាពរឹងមាំនៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា។

៣- ក៏ប៉ុន្តែ ការវិវត្តនៃស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន បានបង្ហាញថាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកកំពុងបន្តថយចុះនិងស្ថិតក្នុងភាពមិនប្រាកដប្រជាខ្លាំងឡើងៗ។ តាមការព្យាករណ៍របស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ, សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកនឹងមានកំណើន ៣,៣% នៅឆ្នាំ២០១៩ ដែលទាបជាងឆ្នាំ២០១៨, និង ៣,៦% នៅឆ្នាំ២០២០ ដោយសារការរំពឹងទុកនៃការថយចុះទំនុកចិត្តវិនិយោគ, ការបង្អាក់នៃច្រវាក់ផលិតកម្មសកល និងការកើនឡើងនៃផលិតភាពផលិតកម្មជាមួយ ដែលបណ្តាលមកពីសង្គ្រាមពាណិជ្ជកម្ម និងភាពមិនច្បាស់លាស់នៃគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្មសកល, និងការបន្តកែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុចិន។ ការកើនឡើងនូវភាពមិនប្រាកដប្រជា និងបញ្ហាប្រឈមរបស់សេដ្ឋកិច្ចសកលនេះ ធ្វើឱ្យសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាកាន់តែងាយរងគ្រោះ និងអាចជួបហានិភ័យខាងក្រៅមួយ ចំនួនរួមមាន៖ ភាពមិនច្បាស់លាស់នៃការដកការអនុគ្រោះពន្ធលើគ្រប់មុខទំនិញលើកលែងសញ្ញាវុធ (EBA) ដោយសហភាពអឺរ៉ុប, ការថយចុះជាងការរំពឹងទុកនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចចិន, បញ្ហាអវិជ្ជមាននៃភាពតានតឹងកាន់តែខ្លាំងនៃសង្គ្រាមពាណិជ្ជកម្ម និងសង្គ្រាមបច្ចេកវិទ្យា រវាងសហរដ្ឋអាមេរិកនិងចិន, ភាពមិនប្រាកដប្រជានៃគោលនយោបាយរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក ក៏ដូចជា បញ្ហាភូមិសាស្ត្រនយោបាយតំបន់ និងពិភពលោកដែលកាន់តែស្មុគស្មាញ ហើយអាចឈានទៅរក “សង្គ្រាមត្រជាក់ថ្មី”, បញ្ហាកេរ្តិ៍រកម្ម និងសន្តិសុខសកល, ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងគ្រោះធម្មជាតិ ជាដើម។ ទន្ទឹមនេះ កម្ពុជាក៏អាចជួបបញ្ហាប្រឈម និងហានិភ័យក្នុងស្រុកមួយចំនួន រួមមាន៖ (១)- មូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចតូចចង្អៀត និងល្បឿននៃការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ចមានភាពយឺតយ៉ាវ; (២)- ថ្លៃអគ្គិសនីនៅមានកម្រិតខ្ពស់នៅឡើយបើប្រៀបធៀបជាមួយប្រទេសជិតខាង និងបញ្ហាអស្ថិរភាពនៃការផ្គត់ផ្គង់; (៣)- ភាពនៅទន់ខ្សោយនៃប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូននិងប្រព័ន្ធឡូជីស្ទិក; (៤)- កំណើនផលិតភាពពលកម្មទាប និងកង្វះពលកម្មជំនាញ; (៥)- សម្ពាធនៃការកើនឡើងប្រាក់ឈ្នួល; (៦)- នីតិវិធី

ស្មុគស្មាញ និងការបន្តនៅមានសេសសល់នូវកម្រៃសេវាក្រៅផ្លូវការមួយចំនួនដែលបង្កជាបញ្ហាដល់ការធ្វើធុរកិច្ច; និង (៧)- កំណើនឆាប់រហ័សនៃឥណទានក្នុងវិស័យពាក់ព័ន្ធនឹងអចលនទ្រព្យ។

៤- ដូចនេះ ឆ្នាំ២០២០ ដែលជាឆ្នាំទី២ នៃរាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៦ នៃរដ្ឋសភា ទាមទារឱ្យ រាជរដ្ឋាភិបាលមានការប្តេជ្ញាចិត្តកាន់តែម៉ត់ចត់ក្នុងការដាក់ចេញ និងអនុវត្តនូវវិធានការអន្តរាគមន៍ សមស្របឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ក្នុងគោលដៅធានាបន្តចលនាការទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំ, បង្កើន ភាពប្រកួតប្រជែង, ធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ចតាមរយៈការពង្រឹងក្បាលម៉ាស៊ីនកំណើនដែលមានស្រាប់ និង ការស្វែងរកចន្លោះសេដ្ឋកិច្ចថ្មីដែលមានសក្តានុពលខ្ពស់ ព្រមទាំងការរៀបចំខ្លួនដើម្បីទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ ពីការរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថល។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយ ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ សម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២០ ដូចខាងក្រោម៖

២- ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុ សាធារណៈឆ្នាំ២០២០

២.១- ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០២០

៥- ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ កន្លងមកនេះ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាសម្រេចបានកំណើនល្អប្រសើររហូតដល់ ៧,៥% លើសពីការរំពឹងទុក ដែលកំណើននេះត្រូវបានគាំទ្រដោយកំណើនខ្ពស់លើសពីការប៉ាន់ស្មាននៃវិស័យកាត់ដេរ, កំណើនរឹងមាំនៃវិស័យសំណង់ និងវិស័យអចលនទ្រព្យ ស្របនឹងកំណើនល្អប្រសើរនៃវិស័យលក់ដុំ-លក់រាយ និងវិស័យដឹកជញ្ជូននិងតមនាគមន៍។ ទន្ទឹមនេះ អត្រាអតិផរណាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំស្ថិតក្នុងរង្វង់ ២,៥% និង អត្រាប្តូរប្រាក់មធ្យមប្រមាណ ៤ ០៥៣ រៀល ក្នុងមួយដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក។ ការបន្តមានកំណើនខ្ពស់ បែបនេះបានធ្វើឱ្យផ.ស.ស. សម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ៗកើនឡើងដល់ ១ ៥៤៨ ដុល្លារអាមេរិក។

៦- ដោយឡែកសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាត្រូវបានរំពឹងថានឹងបន្តសម្រេចបានកំណើនក្នុង រង្វង់ ៧,១% ហើយ ផ.ស.ស តាមថ្លៃបច្ចុប្បន្នឆ្នាំ២០១៩ ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានស្មើនឹងចំនួន ១០៨ ៥៩០ ប៊ីលាន រៀល ហើយកំណើននេះនឹងថមថយមកត្រឹម ៦,៥% ក្នុងឆ្នាំ២០២០ ដោយសារការរំពឹងទុកផលប៉ះពាល់ នៃលទ្ធភាពក្នុងការដក EBA ដែលអាចនឹងដាក់សម្ពាធដល់ការនាំចេញរបស់កម្ពុជា ជាពិសេសលើផលិតផល កាត់ដេរទៅកាន់ទីផ្សារអឺរ៉ុប ហើយ ផ.ស.ស. តាមថ្លៃបច្ចុប្បន្ន ឆ្នាំ២០២០ ត្រូវបានព្យាករថាមានចំនួន ១១៩ ០៣៤ ប៊ីលានរៀល ដែលកំណើននេះត្រូវបានគាំទ្រដោយ៖

• វិស័យកសិកម្មគ្រោងនឹងបន្តសម្រេចបានកំណើនយឺតក្នុងរង្វង់១,៦% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និង ១,៧ ក្នុងឆ្នាំ២០២០ ដោយសារការថមថយកំណើននៃអនុវិស័យដំណាំ ទោះបីអនុវិស័យនេសាទ និងចិញ្ចឹមសត្វ ត្រូវបានព្យាករថានឹងនៅបន្តកំណើនខ្ពស់ជាងឆ្នាំកន្លងទៅបន្តិចក្តី។ អនុវិស័យដំណាំត្រូវបានរំពឹងថានឹងមាន កំណើនប្រមាណ ១,៧% ក្នុងឆ្នាំទាំងពីរ ដោយសារការថមថយនៃកំណើនផលិតកម្មស្រូវ ដែលបណ្តាល មកពីភាពមានកម្រិតនៃការពង្រីកផ្ទៃដីដាំដុះ, ភាពមិនអំណោយផលនៃកត្តាអាកាសធាតុ (ឥទ្ធិពលបាតុភូត ហ្វូតហែង El Niño) និងកំណើនយឺតនៃផលិតភាពដី និងកម្លាំងពលកម្ម។ ដោយឡែកផលិតកម្មដំណាំរួមផ្សំ

និងឧស្សាហកម្មត្រូវបានរំពឹងថានឹងបន្តសន្ទុះកំណើន ដោយសារការកើនឡើងនូវការវិនិយោគលើវិស័យកសិ-
ឧស្សាហកម្ម រួមមាន៖ ការវិនិយោគរបស់វិស័យឯកជនលើការកែច្នៃផលិតផលកសិកម្ម ដូចជា ដំឡូងមី,
ចេក និងស្វាយ ។ល។ អនុវិស័យនេសាទអាចនឹងសម្រេចបានក្នុងអត្រា ២,២% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និង ២,៤%
ក្នុងឆ្នាំ២០២០ ដែលនឹងជំរុញខ្លាំងដោយអនុវិស័យវារីវប្បកម្ម តាមរយៈការកើនឡើងនូវការវិនិយោគពីវិស័យ
ឯកជន (ទាំងខ្នាតតូច និងមធ្យម) និងការគាំទ្រពីសំណាក់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។ អនុវិស័យចិញ្ចឹមសត្វក៏ត្រូវបាន
ព្យាករណ៍ថានឹងមានកំណើនប្រសើរឡើងវិញ ក្នុងរង្វង់ ១,៣% និង ១,៤% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និងឆ្នាំ២០២០
ដោយសារតែថ្លៃជ្រូករស់ត្រូវបានរំពឹងថានឹងបន្តកើនឡើងក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ដែលជំរុញដល់ការបង្កើនការចិញ្ចឹម
ជ្រូក។ **ជារួម វិស័យកសិកម្មនៅបន្តជួបបញ្ហាប្រឈមជាចរនាសម្ព័ន្ធជាច្រើន ដូចជា កំណើនផលិតភាពទាប
(ទាំងដី និងពលកម្ម) ភាពមានកម្រិតនៃការវិនិយោគលើវិស័យកែច្នៃកសិផល, ថ្លៃដើមផលិតកម្មខ្ពស់
បើប្រៀបធៀបនឹងប្រទេសជិតខាង និងបញ្ហាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រនិងសមត្ថភាពស្ថាប័ន។**

• វិស័យឧស្សាហកម្មនឹងបន្តរក្សាកំណើនក្នុងអត្រា ១០,៧% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និងត្រូវបានព្យាករណ៍
នឹងមានកំណើនថមថយមកត្រឹម ៨,៩% ក្នុងឆ្នាំ២០២០ ដែលគាំទ្រដោយកំណើនខ្ពស់នៃវិស័យសំណង់ និង
វិស័យឧស្សាហកម្មផ្សេងទៀត ខណៈដែលវិស័យកាត់ដេរត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងមានកំណើនទាប។ វិស័យកាត់ដេរ
ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងបន្តកំណើនល្អប្រសើរក្នុងអត្រាប្រមាណ ៧,១% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និងថមថយមកត្រឹម ៣,៥%
ក្នុងឆ្នាំ២០២០។ កំណើនយឺតក្នុងឆ្នាំ២០២០ គឺដោយសារការថមថយកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសកល ជាពិសេស
ការរំពឹងទុកផលប៉ះពាល់ដែលបណ្តាលមកពីការដក EBA ដោយសហភាពអឺរ៉ុប ដែលនឹងអាចដាក់សម្ពាធន
ដល់ការនាំចេញផលិតផលកាត់ដេររបស់កម្ពុជា។ វិស័យសំណង់ត្រូវបានព្យាករណ៍ថា នឹងបន្តកំណើនរឹងមាំក្នុង
អត្រា ១៧,៣% និង ១៦,១% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និងឆ្នាំ២០២០ ដោយសារការរំពឹងទុកនៃការបន្តកើនឡើង
សំណង់អគារលំនៅឋានដែលមានថ្លៃទាប និងមធ្យម ព្រមទាំងសំណង់អគារពាណិជ្ជកម្ម ជំនួសឱ្យកំណើន
យឺតនៃសំណង់អគារលំនៅឋានដែលមានថ្លៃខ្ពស់។ វិស័យឧស្សាហកម្មមិនមែនកាត់ដេរ ត្រូវបានព្យាករណ៍ថា
នឹងបន្តកំណើនខ្ពស់ក្នុងរង្វង់ ១០,៥% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និង ១១,៥% ក្នុងឆ្នាំ២០២០ ដោយសារការពង្រីក
មូលដ្ឋានផលិតកម្មផលិតផលមិនមែនកាត់ដេរនៃវិនិយោគដែលមានស្រាប់ ទាំងក្នុងនិងក្រៅតំបន់សេដ្ឋកិច្ច,
ការរំពឹងទុកនៃនិន្នាការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងរបស់រោងចក្រមួយចំនួនពីចិនមកកម្ពុជា, ការបន្តនៃការហូរចូលវិនិយោគ
ពីជប៉ុន និងការបន្តកើនឡើងនៃការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលក្នុងស្រុក។ **ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វិស័យឧស្សាហកម្ម
កម្ពុជានៅមានសក្តានុពលខ្ពស់ក្នុងការរួមចំណែកក្នុងការលើកកម្ពស់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ប៉ុន្តែទាមទារនូវ
ការបន្តជំរុញធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបរិយាកាសវិនិយោគ, ការពង្រឹងភាពភ្ជាប់ និងការបណ្តុះបណ្តាលធនធាន
មនុស្សជាដើម សំដៅពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែង និងពន្លឿនពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច។**

• វិស័យសេវាកម្ម ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងមានកំណើនខ្ពស់ក្នុងរង្វង់ ៦,៧% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និង ៦,៤%
ក្នុងឆ្នាំ២០២០ ដោយសារការរំពឹងទុកនៃកំណើនល្អប្រសើរនៃវិស័យលក់ដុំ-លក់រាយ, អចលនទ្រព្យ, សណ្ឋាគារ
និងភោជនីយដ្ឋាន និងដឹកជញ្ជូននិងគមនាគមន៍។ វិស័យសណ្ឋាគារ និងភោជនីយដ្ឋានត្រូវបានព្យាករណ៍ថា
នឹងបន្តកំណើនល្អប្រសើរប្រហាក់ប្រហែលឆ្នាំ២០១៨ ក្នុងអត្រា ៥,៦% ទាំងក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និងឆ្នាំ២០២០
ស្របនឹងការរំពឹងទុកនៃការបន្តកើនឡើងនៃការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសក្នុងវិស័យសណ្ឋាគារ និងមេដាយដ្ឋាន

និងកំណើនភ្ញៀវទេសចរជនជាតិចិន។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ភាពមានកម្រិតនៃសេវាទេសចរណ៍ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តនិងស្ថាប័ន, អវត្តមាននៃឧស្សាហកម្មនិងសេវាកម្មគាំទ្រ (backward linkages), ការធ្វើពិពិធកម្មគោលដៅ និងផលិតផលទេសចរណ៍ នៅតែជាប្រការចាំបាច់ និងបន្ទាន់ដែលត្រូវពង្រឹង និងពង្រីក សំដៅធានាបរិភោគកំណើននៃវិស័យនេះ ក្នុងការបន្តគូនាទីជាចន្លោះមួយសំខាន់សម្រាប់ទ្រទ្រង់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

វិស័យអចលនទ្រព្យ ត្រូវបានរំពឹងថានឹងបន្តមានកំណើនខ្ពស់ក្នុងរង្វង់ ៨,៨% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និង ៨,៥% ក្នុងឆ្នាំ២០២០ ដែលស្របគ្នាទៅនឹងនិន្នាការនៃវិស័យសំណង់។ កំណើននៃវិស័យនេះ នឹងត្រូវទ្រទ្រង់ដោយការកើនឡើងនៃសកម្មភាពទិញ-លក់សំណង់អគារដែលមានថ្លៃទាប និងមធ្យមជំនួសឱ្យការថមថយនៃប្រតិបត្តិការទិញ-លក់លំនៅឋានដែលមានថ្លៃខ្ពស់ ដោយសារកំណើនខ្លាំងនៃការផ្គត់ផ្គង់ រៀបរៀងតម្រូវការ។ វិស័យដឹកជញ្ជូន និងគមនាគមន៍ ត្រូវបានព្យាករណ៍ថាមានកំណើនល្អប្រសើរក្នុងរង្វង់អត្រា ៧,៩% និង ៧,៧% សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩ និងឆ្នាំ២០២០ ដោយសារការរំពឹងទុកនូវកំណើនល្អប្រសើរ នៃសកម្មភាពដឹកជញ្ជូនក្នុងវិស័យសំខាន់ៗ និងភាពប្រសើរឡើងនៃវិស័យទូរគមនាគមន៍។ វិស័យលក់ដុំ-លក់រាយ ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងបន្តកំណើនល្អប្រសើរក្នុងអត្រា ៦,៨% ទាំងក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និងឆ្នាំ២០២០ ដោយសារការរំពឹងទុកនៃការបន្តកើនឡើងនៃចំណូលរបស់ប្រជាជន គួបផ្សំនឹងការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថចំណាយ ទៅរកការចាយខ្ពស់។

- អត្រាអតិផរណាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងស្ថិតក្នុងកម្រិតទាបប្រមាណ ២,៨% និង ២,៩% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និងឆ្នាំ២០២០ ដោយសារការរំពឹងទុកនៃកំណើនយឺតនៃថ្លៃមូលដ្ឋាន និងថ្លៃដឹកជញ្ជូន។ អត្រាប្តូរប្រាក់រៀលធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ត្រូវបានរំពឹងថានឹងមានស្ថិរភាពក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ និងឆ្នាំ២០២០ ពោលគឺស្ថិតក្នុងរង្វង់ ៤ ០៥០ រៀលក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក ដោយសារស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច, ការជឿទុកចិត្តពីសំណាក់សាធារណជនលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការលើកកម្ពស់ប្រាក់រៀលរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងការបន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។

- ឱនភាពគណនីចរន្ត (រួមបញ្ចូលបង្វែរ) ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងស្ថិតក្នុងអត្រា ៩,៦% និង ៩,៣% នៃផ.ស.ស. ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និងឆ្នាំ២០២០។ ការរួមតូចនៃឱនភាពគណនីចរន្តនេះ នឹងត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈការរំពឹងទុកការបន្តកើនឡើងនៃចំណូលដែលបានពីភ្ញៀវទេសចរអន្តរជាតិ និងការថយចុះនៃឱនភាពសមតុល្យពាណិជ្ជកម្ម ដោយសារការថមថយនៃការនាំចូលវត្ថុធាតុដើមកាត់ដេរ ស្របនឹងកំណើនទាបនៃការនាំចេញផលិតផលកាត់ដេរ។ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិសរុប ត្រូវបានរំពឹងថានឹងបន្តកើនឡើងដល់ប្រមាណ ១១ ៥០៥ លានដុល្លារអាមេរិក និង ១៣ ០០៧ លានដុល្លារអាមេរិក ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និងឆ្នាំ២០២០ ដែលធានាការនាំចូលបាន ៥,៨ ខែ និង ៦,១ ខែ រៀងគ្នា។

៧- ជាមួយ ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០២០ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងបរិបទនៃការគិតគូរត្រៀមខ្លួនរួចជាស្រេច ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងហានិភ័យនៃការដក EBA ដោយសហភាពអឺរ៉ុប និងបានកំណត់ដាក់ចេញនូវវិធានការអន្តរាគមន៍សមស្របនិងទាន់ពេលវេលា ក្នុងគោលដៅបន្តរក្សាស្ថិរភាពកំណើនសេដ្ឋកិច្ចឱ្យបានក្នុងរង្វង់ ៦,៥% ជាមួយអត្រាអតិផរណាទាបដែលអាចគ្រប់គ្រងបានប្រមាណ ៣% និងស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់ក្នុងរង្វង់ ៤ ០៥០ រៀល ក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក។ ជាមួយគ្នានេះផងដែរ ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ក៏ត្រូវបានរៀបចំឡើងស្របគ្នានឹងបរិការណ៍សេដ្ឋកិច្ចដូចបានរៀបរាប់

ខាងលើ ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលនឹងដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយវិគ្គារកម្មថវិកាក្នុងគោលដៅជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចឱ្យងើបឡើងវិញនិងបង្កើតការងារជូនប្រជាពលរដ្ឋ តាមរយៈការដាក់ចេញនូវវិធានការអន្តរាគមន៍ដើម្បីស្រូបយកការប៉ះទង្គិចរយៈពេលខ្លី,ដោះស្រាយបញ្ហាជារចនាសម្ព័ន្ធ, ពង្រឹងភាពធន់នឹងវិបត្តិលើផ្នែកម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ព្រមទាំងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនិងស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃស្ថាប័នសាធារណៈ។

២.២- ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងថវិកាឆ្នាំ២០២០

៨- ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងថវិកាឆ្នាំ២០២០ ត្រូវបានរៀបចំដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ដូចបានគូសបញ្ជាក់ខាងលើ និង “យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៤” មានគោលបំណងដូចខាងក្រោម៖

- បន្តពង្រឹងសន្តិភាព, ស្ថិរភាពនយោបាយ, សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ;
- បន្តធានាអនុវត្តគោលនយោបាយដើម្បីជំរុញកំណើន, ការងារ, សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព ក្នុងគោលដៅបែងចែកផ្លែផ្កានៃកំណើន ប្រកបដោយសមធម៌ដល់គ្រប់ស្រទាប់វណ្ណៈនៃប្រជាជន;
- បន្តធានានូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងសារពើពន្ធ ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងចីរភាព ក្នុងបរិការណ៍នៃភាពមិនច្បាស់លាស់ និងហានិភ័យ ព្រមទាំងធានាបាននូវអត្រាអតិផរណាដែលអាចគ្រប់គ្រងបាន និងស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់;
- បន្តគាំទ្រការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ, ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ;
- ជំរុញប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកា ២០១៨-២០២៥ ដែលរួមមាន ការដាក់ឱ្យអនុវត្តសកល្បងនូវក្របខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យម ២០២០-២០២២ និងក្របខណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យម ២០២០-២០២២;
- ជំរុញការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលឆ្នាំ២០១៩-២០២៣;
- ដាក់ឱ្យអនុវត្តក្របខណ្ឌចំណាយអន្តរាគមន៍ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពទាំងក្នុងកម្រិតវិភាជន៍ និងប្រតិបត្តិការក្នុងបរិការណ៍នៃការកើនឡើងនូវភាពមិនច្បាស់លាស់ និងហានិភ័យមកលើសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា;
- បន្តគិតគូរលើការដំឡើងប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលក្នុងកម្រិតសមស្រប ដោយផ្អែកទៅលើសមិទ្ធកម្ម ឬគុណាធិបតេយ្យ ដើម្បីបន្តពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និងអភិបាលកិច្ច ក្នុងគោលដៅធានាប្រសិទ្ធភាព, ស័ក្តិសិទ្ធភាព, គណនេយ្យភាព និងតម្លាភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ;
- បន្តអនុវត្តគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពសំដៅធានាបាននូវចីរភាពបំណុល;
- ពន្លឿនការអនុវត្តឱ្យបានខ្លាំងក្លានូវវិធានការ នៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥-២០២៥ តាមរយៈការគាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន និងការបង្កើនវិនិយោគសាធារណៈលើការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តលើការតភ្ជាប់ក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូន និងវិស័យថាមពល ក៏ដូចជាការតភ្ជាប់វិស័យឌីជីថល ក្នុងបរិបទនៃបដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្មទី៤;
- បន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស តាមរយៈការលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈ និងបច្ចេកទេសទាំងកម្រិតទាប មធ្យម និងខ្ពស់ ព្រមទាំងសុខុមាលភាពសង្គម ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់

ពលករជំនាញប្រកបដោយផលិតភាពខ្ពស់ ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ទៅតាមតម្រូវការទីផ្សារ;

- បន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម ដោយផ្ដោតលើការបង្កើនផលិតភាព, ពិពិធកម្ម, ការកែច្នៃ កសិផល និងពាណិជ្ជបន្ថយកម្ម។

៩- ក្នុងបរិបទ និងទស្សនៈវិស័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងក្នុងទិសដៅសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណង ខាងលើ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ក្របខណ្ឌថវិកាឆ្នាំ២០២០ រួមជាមួយនឹងវិធានការគោលនយោបាយ ជាក់លាក់ ទាំងផ្នែកចំណូល និងផ្នែកចំណាយសម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ ដូចខាងក្រោម៖

២.២.១- ក្របខណ្ឌចំណូលថវិកាឆ្នាំ២០២០

១០- គម្រោងចំណូលថវិកាឆ្នាំ២០២០ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

ចំណូលសរុបក្នុងប្រទេសថវិការដ្ឋសម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ គ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ២២,៥២% នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ៣,០១ ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ឬកើនឡើង ២៦,៥% ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៩ (ហៅកាត់ថា ច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៩) ក្នុងនោះ៖

- ចំណូលចរន្តថវិការដ្ឋត្រូវសម្រេចឱ្យបានប្រមាណ ២២,៣៦% នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ៣,០៣ ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ឬកើនឡើង ២៦,៨% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៩។ ចំណូលពីអត្ថនាយកដ្ឋាន គយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា ត្រូវគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ៩,៧៨% នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ១,៤១ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផ.ស.ស. ប៉ុន្តែមានកំណើន ២៨,១% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៩, ចំណូលពីអត្ថនាយកដ្ឋានពន្ធដារត្រូវ គ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ៩,៦៩% នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ១,២៧ ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ឬកើនឡើង ២៦,២% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៩, និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ២,៨៨% នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ០,៣៤ ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ឬកើនឡើង ២៤,៣% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកា ឆ្នាំ២០១៩ ។

- ចំណូលមូលធនក្នុងប្រទេស ត្រូវសម្រេចឱ្យបាន ០,១៦% នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង ០,១% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៩។

- ចំណែកឯ ចំណូលមូលធនដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងវិនិយោគ សាធារណៈ គ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ៥,០៩% នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ០,១៩ ពិន្ទុភាគរយ នៃផ.ស.ស. ឬកើនឡើង ១៣,៧% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៩ ហើយមូលនិធិទ្រទ្រង់ថវិកា គ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ០,២១% នៃផ.ស.ស.។

១១- ដើម្បីសម្រេចគោលដៅចំណូលសរុបខាងលើនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ លើការជំរុញ និងពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងច្បាប់ដែលមានស្រាប់ តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការ យ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និងមុតស្រួច ទាំងតាមវិធានការរដ្ឋបាល និងវិធានការគោលនយោបាយ ក្នុងគោលដៅបង្កើន ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូល ក្នុងផ្នែកគយនិងរដ្ឋាករ ផ្នែកពន្ធដារ និងផ្នែកមិនមែនសារពើពន្ធ។

ក.១- ផ្នែកចំណូលពន្ធដារ

១២- វិធានការសម្រាប់អនុវត្តក្នុងឆ្នាំ២០២០ រួមមាន៖

• ការបន្តពង្រឹងមុខងារប្រតិបត្តិការស្នូល រួមមានការចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ, ការផ្តល់សេវាអ្នកជាប់ពន្ធ, ការចាត់ចែងលិខិតប្រកាស, ការធ្វើសវនកម្ម, ការស៊ើបអង្កេត, ការប្រមូលបំណុលពន្ធ និងបណ្តឹងតវ៉ា តាមរយៈ៖

- រៀបចំកែលម្អប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យចុះបញ្ជីពន្ធដារ ដើម្បីសម្រួលដល់អ្នកជាប់ពន្ធក្នុងការចុះបញ្ជី និងរៀបចំយន្តការចុះបញ្ជីពន្ធដារតាមប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិកម្មជាមួយក្រសួងស្ថាប័នផ្សេងៗ;
- បន្តពង្រឹងការចុះបញ្ជីពន្ធដារចំពោះសហគ្រាសដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានសហគ្រាស ដែលបានពីលទ្ធផលនៃការចុះអង្កេតសហគ្រាស និងផ្ទុះផ្ទៀងព័ត៌មានរបស់អ្នកជាប់ពន្ធជាមួយស្ថាប័នផ្សេងៗ;
- បញ្ជ្រាបវប្បធម៌នៃការបង់ពន្ធ តាមរយៈការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល, សិក្ខាសាលា និងវេទិកាពិគ្រោះយោបល់ជាមួយវិស័យឯកជន អំពីការផ្តល់សេវាពន្ធដារ;
- រៀបចំ និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រលើកកម្ពស់អនុលោមភាពស្ម័គ្រចិត្ត ដែលមានលក្ខណៈនានុវត្តន៍ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ជាពិសេសការពង្រឹងគុណភាពសេវា និងការអប់រំអ្នកបង់ពន្ធ;
- ជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកក្នុងការចុះបញ្ជី (e-registration), ការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ (e-filing), និងការបង់ប្រាក់ពន្ធ (e-payment) ឱ្យមានលក្ខណៈស្វ័យប្រវត្តិកម្មពេញលេញ និងប្រទាក់ក្រឡាតាមនិយាមអន្តរជាតិ;
- ធានាប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តផែនការ និងនីតិវិធីសវនកម្ម ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាការធ្វើសវនកម្មច្រើនដង, អសង្គតិភាពនៃការអនុវត្តនីតិវិធីសវនកម្ម និងការកាត់បន្ថយនូវបន្ទុកការងាររបស់សវនករ;
- ដាក់ឱ្យអនុវត្តផែនការជាតិស្តីពីសវនកម្ម (National Audit Plan) ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណជាយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការវិភាគហានិភ័យ និងពង្រឹងការធ្វើសវនកម្មដោយផ្អែកលើកម្រិតហានិភ័យ (risk-based audit);
- បន្តជ្រើសរើសសហគ្រាសដែលមានបុគ្គលិកម្ពស់ ជាអាទិភាពក្នុងការធ្វើសវនកម្មលើការផ្ទេរថ្លៃរវាងសហគ្រាស;
- ជំរុញការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចផ្តល់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលធ្វើសវនកម្មដោយស្មងការគណនេយ្យឯករាជ្យ ដើម្បីពង្រឹងការគោរពច្បាប់ និងបន្ថយបន្ទុកសវនកម្ម;
- ដាក់ឱ្យអនុវត្តតារាងតម្លៃថ្មីសម្រាប់ជាមូលដ្ឋានគិតពន្ធលើអចលនទ្រព្យ, ពន្ធប្រថាប់ត្រាផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ និង
- ពង្រឹងយន្តការដោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ាពន្ធដារ ដើម្បីធានាទំនុកចិត្តរបស់អ្នកបង់ពន្ធ។

• បន្តការពង្រឹងមុខងារគាំទ្រ តាមរយៈ៖

- បន្តរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដើម្បីបង្កើនការប្រមូលចំណូលពន្ធ;
- បន្តសិក្សាស្រាវជ្រាវ ប្រមូលផ្តុំ និងកែសម្រួលចំណុចខ្វះខាតនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ;

- ពង្រឹងយន្តការតាមដាន, វិភាគ, វាយតម្លៃ និងផ្តល់យោបល់លើការអនុវត្តគោលនយោបាយ ពន្ធដារកម្ពុជា និងការកែប្រែគោលនយោបាយពន្ធដារនៃប្រទេសក្នុងតំបន់ និងសកលលោក;
- ដាក់ឱ្យអនុវត្តការរៀបចំឡើងវិញនូវដំណើរការការងារ និងផែនការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ ស្ថាប័ន (organizational change management) ដើម្បីធ្វើសមាហរណកម្មរដ្ឋបាល សារពើពន្ធដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា;
- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់អ្នកគ្រប់គ្រង និងមន្ត្រីជំនាញ តាមរយៈ ការបណ្តុះបណ្តាលទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស;
- ដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ស្តីពីការគ្រប់គ្រងចាត់ចែងចំនួនមន្ត្រី និងបង្កើតនីតិវិធីប្រតិបត្តិ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង (standard operating procedure) នៅគ្រប់អង្គភាពពន្ធដារ;
- ផ្តល់សិទ្ធិអំណាច និងពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ដើម្បីធានាតម្លាភាព, គណនេយ្យភាព និងអភិបាលកិច្ចផ្ទៃក្នុង;
- បន្តធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងបន្ថែមមុខងារថ្មីៗ ក្នុងប្រព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រង ការចុះបញ្ជីសហគ្រាស, ការធ្វើសវនកម្ម, ការបង្វិលសង VAT, ការចុះបញ្ជីអចលនទ្រព្យ, ការបង់ប្រាក់ពន្ធ, ការតាមដាន និងវិភាគចំណូល, ការតាមដានឯកសារចេញ-ចូល និង ការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស;
- រៀបចំបង្កើតប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ (១)-Help desk system ដើម្បីផ្តល់ ការគាំទ្របច្ចេកទេសដល់អ្នកប្រើប្រាស់ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព, (២)-ការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការចៀសវាងការយកពន្ធគ្រួតគ្នា (DTA system), (៣)-ការគ្រប់គ្រងដំណើរការ នៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសពន្ធដារ និង (៤)-ការបញ្ចូលទិន្នន័យលិខិតប្រកាសប្រចាំខែ និងប្រចាំឆ្នាំដោយស្វ័យប្រវត្តិ (automated data capturing system) សម្រាប់ អ្នកជាប់ពន្ធ តូច មធ្យម និងធំ និង
- សិក្សា និងបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលប្រតិបត្តិការសន្តិសុខបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន (security operation center - SOC)។

ក.២- ផ្នែកចំណូលគយ និងរដ្ឋាករ

១៣- វិធានការសម្រាប់អនុវត្តក្នុងឆ្នាំ២០២០ រួមមាន៖

• ក្នុងទិសដៅបន្តពង្រឹងប្រភពចំណូលសំខាន់ ក៏ដូចជាឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមដែលនឹងអាច កើតមានក្នុងឆ្នាំ២០២០ វិធានការគន្លឹះដែលគ្រោងនឹងដាក់ឱ្យអនុវត្តឆ្នាំ២០២០ ដោយអគ្គនាយកដ្ឋានគយនិង រដ្ឋាករកម្ពុជាមាន២ ផ្នែក និងផ្ដោតលើគោលដៅជាអាទិភាពដែលត្រូវអនុវត្តក្នុងឆ្នាំ២០២០ រួមមាន៖

• បន្តពង្រឹងរដ្ឋបាលគយ និងកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម៖

- កាត់បន្ថយ និងធ្វើសាមញ្ញកម្មនីតិវិធីគយ ឱ្យកាន់តែខ្លី និងងាយស្រួល តាមរយៈការធ្វើ- វិស័យការ និងប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការគយ;

- បន្តអនុវត្តយន្តការលើកទឹកចិត្តដល់ធុរជនដែលមានអនុលោមភាពខ្ពស់ តាមរយៈការផ្តល់ប្រព្រឹត្តិកម្មពិសេសក្នុងការបំពេញបែបបទគយ និងត្រូវពិនិត្យលទ្ធភាពបង្កើនចំនួន Best traders ហើយត្រូវចាប់ផ្តើមរៀបចំអនុវត្តយន្តការ AEO (Authorized Economic Operator) ជាមួយប្រទេសជិតខាង ឬជាមួយប្រទេសដៃគូពាណិជ្ជកម្មសំខាន់ៗរបស់កម្ពុជា;
- កែលម្អប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិកម្មគយ, ប្រព័ន្ធ e-customs, ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងយន្តការសវនកម្មក្រោយពេលបញ្ចេញទំនិញពីគយ;
- ជំរុញអនុវត្តប្រព័ន្ធបញ្ជាតែមួយជាតិពេញលេញឱ្យបានឆាប់រហ័ស;
- កែលម្អវិធីសាស្ត្រនៃការកំណត់សូចនាករហានិភ័យដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធទិន្នន័យសម្រាប់គ្រប់គ្រងហានិភ័យគយ (customs risk management database system);
- ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃឡើងវិញលើ (១)-បញ្ជីទំនិញហាមឃាត់ និងជាប់កម្រិតកំណត់ (prohibited and restricted goods) និង (២)-ភាពចាំបាច់នៃការប្រើប្រាស់លិខិតអនុញ្ញាតគយសម្រាប់ការនាំចេញ និងការនាំចូល ដើម្បីជួយសម្រួលបន្ទុករដ្ឋបាល ក៏ដូចជារួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយបន្ទុកចំណាយ និង
- បន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពការងារបច្ចេកទេសគយ, ការអនុវត្តនីតិវិធីគយ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ។

• បន្តពង្រឹងគោលនយោបាយពន្ធគយ និងអភិបាលកិច្ច៖

- បន្តធ្វើការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់លើចំណូលពន្ធគយដែលបាត់បង់ពីការអនុវត្ត FTAs, ការកើនឡើងនូវផលិតផលក្នុងស្រុកជំនួសការនាំចូល និងការកើនឡើងនៃការប្រើប្រាស់ថាមពលពីប្រភពមិនមែនប្រេងឥន្ធនៈ;
- ពិនិត្យលទ្ធភាពកែសម្រួលមូលដ្ឋានគិតពន្ធ និងអត្រាអាករពិសេសលើទំនិញដែលមានលក្ខណៈប្រណិត, ប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសុខភាព ដើម្បីប៉ះប៉ូវការបាត់បង់ចំណូលក្នុងករណីចាំបាច់;
- ចូលរួមអនុវត្តគោលនយោបាយលើកទឹកចិត្តវិស័យអាទិភាព ដូចជា វិស័យកសិកម្ម, កម្មន្តសាល និងសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម តាមរយៈ ១). ការពិនិត្យរកមុខទំនិញដើម្បីបញ្ចុះអត្រាពន្ធអាករនាំចូល, និង ២). លើកសំណើទៅក្រុមការងារតារាងពន្ធគយអាស៊ាន (AHTN task force) ក្នុងការព្យែកលេខកូដចំពោះបន្ទាត់ពន្ធណាដែលមានមុខទំនិញបម្រើច្រើនវិស័យ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានអាចកំណត់អត្រាពន្ធគយខុសគ្នាឱ្យស្របតាមវិស័យនីមួយៗ;
- អនុវត្តសវនកម្មគយពេញលេញ (comprehensive custom audit) តាមរយៈការចុះត្រួតពិនិត្យផ្ទាល់ដល់ទីកន្លែង ជាជាងការត្រួតពិនិត្យតែលើឯកសារ;

- កំណត់ក្រុមហ៊ុនដែលត្រូវធ្វើសវនកម្មដោយផ្អែកទៅលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យច្បាស់លាស់ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពសវនកម្ម;
- បញ្ចប់ និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ (enforcement strategy) និងយុទ្ធសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន (ICT strategy);
- ពិនិត្យឡើងវិញ កម្រិតពិន័យបទល្មើសគយ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពការងារបង្ការបទល្មើស;
- កែលម្អ និងពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានបទល្មើសគយ ដោយបែងចែកឱ្យបានច្បាស់លាស់រវាងចំណូល និងប្រាក់ពិន័យដែលបានពីករណីបទល្មើសតូច និងធំ;
- តាមដាន និងវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពការងារបង្ការ និងបង្ក្រាបបទល្មើសគយ ជាពិសេសការងាររបស់ការិយាល័យនាវាចរគយ;
- ពង្រឹងការចែករំលែកព័ត៌មាន និងទិន្នន័យ តាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានរវាងអគ្គនាយកដ្ឋាន ចំណុះក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពការងារ និង
- ជំរុញលើកកម្ពស់អនុលោមភាពវិស័យឯកជន ដោយពង្រឹងក្រមសីលធម៌ដឹងសារគយ, បង្កើនការផ្សព្វផ្សាយ និងការយល់ដឹងដល់ជនជាប់ពន្ធនិងកិត្តិយសនៃវប្បធម៌បង់ពន្ធស្អាតស្អំ និងផលវិបាកនៃអំពើគេចវេស និងបន្លំពន្ធ។

ក.៣- ផ្នែកចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ

១៤- វិធានការបន្តសម្រាប់អនុវត្តក្នុងឆ្នាំ២០២០ រួមមាន៖

- បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃដំណើរការរបស់គណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធដើម្បីធ្វើការតាមដាន និងរៀបចំរបាយការណ៍បូកសរុបជូនប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពីស្ថានភាពនៃការប្រមូលចំណូលរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ននៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ;
- បង្កើនកិច្ចសហការរវាងថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីបង្គោលតាមក្រសួង-ស្ថាប័ន ដែលទទួលខុសត្រូវតាមដាន និងផ្តល់ព័ត៌មាន, កត់ត្រា, កៀរគរចំណូល និងចាត់វិធានការតឹងទារបំណុលឱ្យបានទាន់ពេលវេលាជាមួយយន្តការដែលមានស្រាប់;
- បន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ តាមរយៈការពង្រឹងយន្តការស្ថាប័ន, ការបែងចែកភារកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវឱ្យបានច្បាស់លាស់, ការធ្វើសវនកម្ម និងអធិការកិច្ចលើអង្គភាពប្រមូលចំណូល, និងការដាក់ទោសទណ្ឌ ដោយអនុវត្តតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានា ជាពិសេសអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ;
- ពង្រឹងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ឱ្យបានពេញលេញនៅថ្នាក់ជាតិ និងឈានទៅពង្រីកប្រព័ន្ធនេះនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ;
- រៀបចំប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបញ្ជីសារពើកណ្តាទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ដោយអនុវត្តសាកល្បងជាប្រព័ន្ធក្រៅបណ្តាញ (offline system) សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន, មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិទាំងអស់;

• ជំរុញការអនុម័តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង, ការប្រើប្រាស់ និងការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ;

• ពិនិត្យឡើងវិញនូវលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យាជួលទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ឱ្យស្របតាមការវិវឌ្ឍនៃសេដ្ឋកិច្ច កម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន;

• បន្តពិនិត្យ និងកែសម្រួលកម្រងសេវាសាធារណៈ ដើម្បីពិនិត្យលទ្ធភាពដាក់បញ្ចូលនូវប្រភព ចំណូលថ្មីបន្ថែមទៀត ស្របតាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកម្ពុជា;

• រៀបចំប្រកាសអន្តរក្រសួង លើការចែករំលែកចំណូលសេវាសាធារណៈរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ ទៅឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ អនុលោមតាមគោលការណ៍សម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល;

• ពន្លឿននីតិវិធីរៀបចំឡើងវិញនូវកិច្ចសន្យាដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ រវាងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ខណៈបន្តការប្រមូលចំណូលពីដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ឱ្យអស់សក្តានុពលដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន;

• បន្តសិក្សា និងរៀបចំជាបណ្តើរៗនូវក្របខណ្ឌគតិយុត្តិធម៌ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសហគ្រាសសាធារណៈ ឱ្យស្របតាមការវិវឌ្ឍនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាជាក់ស្តែង ក្នុងន័យជំរុញការអភិវឌ្ឍសហគ្រាសសាធារណៈ, ការបង់ចំណូលភាគលាភចូលថវិកាជាតិឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងការផ្តល់របាយការណ៍ ដែលបានធ្វើសវនកម្ម ឯករាជ្យ;

• បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ តាមរយៈការពង្រឹងយន្តការអន្តរ- ក្រសួងដែលមានស្រាប់ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិធម៌ពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការកើតមាន បំណុលថ្មី, ការតឹងទារបំណុល និងការលុបបំណុលរ៉ាំរ៉ៃដែលមិនអាចទារបាន;

• ពន្លឿនការអនុវត្តយន្តការកំណត់ និងបង់កម្រៃសេវា រួមមាន កម្រៃលេខទូរគមនាគមន៍, កម្រៃពី ហ្វ្រែកង់ និងជំរុញការកែប្រែឡើងវិញនូវកម្រៃអាជ្ញាបណ្ណឱ្យបានសមស្រប និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ;

• រៀបចំធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីវិស័យប្រៃសណីយ៍;

• ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យពីមជ្ឈមណ្ឌលគ្រប់គ្រងទិន្នន័យទូរគមនាគមន៍ (DMC) ជាមូលដ្ឋានក្នុង ការកំណត់ការបែងចែកប្រាក់ចំណូល និងសម្រាប់ផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយចំណូលសារពើពន្ធ;

• បង្កើនសមត្ថភាពចរចាជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ និងរៀបចំយន្តការគ្រប់គ្រងប្រភពចំណូល ដែលមាន សក្តានុពលក្នុងវិស័យរ៉ែ និងថាមពល ដូចជាចំណូលពីសម្បទាន និងចំណូលពីការបែងចែកផល (equity share) ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព;

• បន្តជំរុញការស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍តាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងសិក្សាកែតម្រូវប្រកាស ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍ ដើម្បីសម្រួលដល់អាជីវកម្ម និងគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទេសចរណ៍ថ្មីៗ;

• បន្តអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់សេវាកម្មទេសចរណ៍គ្រប់ប្រភេទ និងជំរុញឱ្យគ្រប់ម្ចាស់ អាជីវកម្ម សេវាកម្មទេសចរណ៍ស្នើសុំការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់តាមប្រព័ន្ធ;

- ពង្រឹងការអនុវត្តប្រកាសរួមរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ស្តីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលពីកិច្ចសន្យាជួលកោះ, តំបន់ឆ្នេរ និងតំបន់មេឃើយដ្ឋានឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងជំរុញការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចបង់ចំណូលតាមកិច្ចសន្យាជួលឱ្យបានពេញលេញ;

- ជំរុញការអនុម័តច្បាប់ស្តីពីមេឃើយដ្ឋានសមាហរណ និងល្បែងពាណិជ្ជកម្ម និងរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងបទប្បញ្ញត្តិគាំទ្រដល់ច្បាប់;

- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការកៀរគរចំណូលឱ្យអស់លទ្ធភាពពីអាជីវកម្មល្បែងក្នុងគ្រប់ប្រភេទ

- តាមរយៈការពន្លឿនការអនុវត្តបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកាស៊ីណូ, ល្បែងក្នុង, មេឃើយដ្ឋានសមាហរណ និងល្បែងពាណិជ្ជកម្មផ្សេងទៀត;

- ធ្វើប្រតិភូកម្មការចេញលិខិតអនុញ្ញាតអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានខ្នាតតូច និងកម្រៃដែលទទួលបានពីលិខិតនេះ ជូនមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត;

- ពង្រឹងយន្តការត្រួតពិនិត្យ និងការអនុវត្តក្របខណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិដែលមានជាធរមាន ដើម្បីធ្វើការដាក់ពិន័យចំពោះគ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រង និងសោធន ដែលមិនអនុលោមតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ;

- ដាក់ឱ្យអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម និងសេវាកម្មអចលនវត្ថុ ក្នុងគោលដៅជំរុញឱ្យក្រុមហ៊ុនប្រកបអាជីវកម្មគ្មានអាជ្ញាបណ្ណ មកស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណពីក្រសួងស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន;

- ដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មពុះដីឡូត៍លក់។

២.២.២- ក្របខណ្ឌចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០២០

ក្នុងការត្រៀមខ្លួនឱ្យបានរួចរាល់ឆ្លើយតបទៅនឹងហានិភ័យដែលអាចកើតឡើងដោយហេតុ និងអនុវត្តអន្តរាគមន៍ចាំបាច់នានា, គម្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០២០ ត្រូវបានកំណត់ និងវិភាជ ដូចខាងក្រោម៖

- ចំណាយសរុបថវិការដ្ឋ នៅឆ្នាំ២០២០ នឹងកំណត់ក្នុងរង្វង់ ២៨,៤០% នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង ៣,៣៨ ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ឬមានកំណើន ២៤,៥% ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៩ (ហៅកាត់ថា ច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៩) ក្នុងនោះ ចំណាយសរុបថវិកាថ្នាក់ជាតិ ២៦,៤៨% នៃផ.ស.ស. និងចំណាយសរុបថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ ២,៨៣% នៃផ.ស.ស. ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការឧបត្ថម្ភធនដល់ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ចំនួន ០,៩១% នៃផ.ស.ស.។ ចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋត្រូវកំណត់ក្នុងកម្រិត ១៦,៧៥% នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង ០,២៦ ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ឬមានកំណើន ១១,៣% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៩ ដែលក្នុងនោះ៖

- ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកមានសមាមាត្រស្មើនឹង ៤៦,៣% នៃចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋ ត្រូវជា ៧,៧៥% នៃផ.ស.ស. ដែលត្រូវបានផ្ដោតអាទិភាពលើការបង្កើនបៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីបង្កើនផលិតភាពការងារ និងពង្រឹងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ។

- ចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិកមានសមាមាត្រស្មើនឹង ៥៣,៧% នៃចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋ ត្រូវជា ៩,០% នៃផ.ស.ស. ដោយផ្ដោតសំខាន់លើតម្រូវការចំណាយសម្រាប់ទ្រទ្រង់ដល់ការកែទម្រង់នានា និងការអនុវត្តគោលនយោបាយសំខាន់ៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដូចជាក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គមជាដើម។

ទន្ទឹមនេះ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ ចំណាយមូលធនត្រូវបានគ្រោងបង្កើនដល់ប្រមាណជា ១១,៦៥% នៃ ផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ៣,១២ ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ឬកើនឡើង ៤៩,៨% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០១៩ ក្នុងគោលដៅជួយទ្រទ្រង់ផលិតភាពក្នុងសេដ្ឋកិច្ច, អភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងជំរុញកំណើន សេដ្ឋកិច្ច។ ចំណាយសរុបថវិកាថ្នាក់ជាតិ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស ត្រូវបានគ្រោង វិភាជទៅតាមវិស័យ ដូចខាងក្រោម៖

- វិស័យរដ្ឋបាលទូទៅ ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ២,២៥% នៃផ.ស.ស. និងមានការកើនឡើង ៨,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៩;
- វិស័យការពារជាតិ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៣,៩៩% នៃផ.ស.ស. និងមានកំណើន ៧,៤% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៩;
- វិស័យសង្គមកិច្ច ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៧,៦១% នៃផ.ស.ស. និងមានកំណើន ២៥,០% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៩ និង
- វិស័យសេដ្ឋកិច្ច ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៧,៥៨% នៃផ.ស.ស. និងមានកំណើន ៣៦,២% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៩។

• ចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ ត្រូវកំណត់ត្រឹម ១៥,២១% នៃផ.ស.ស. មានកំណើន ៧,៦% ធៀប នឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៩ ដែលក្នុងនោះ ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកមានសមាមាត្រស្មើនឹង ៤៨,០៤% នៃ ចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ ត្រូវជា ៧,៣១% នៃផ.ស.ស. និងចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិកមានសមាមាត្រ ស្មើនឹង ៥១,៩៦% នៃចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ ត្រូវជា ៧,៩១% នៃផ.ស.ស.។

• ចំណាយចរន្តថវិកាអាជធានី-ខេត្ត, មូលនិធិក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងមូលនិធិឃុំ-សង្កាត់ ត្រូវកំណត់ត្រឹម ០,៩១% នៃផ.ស.ស. កើនឡើង ៣៥,៧% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៩ ដែលក្នុងនោះ ថវិកាផ្ទាល់ របស់អាជធានី-ខេត្ត សរុបមានប្រមាណ ១,៥៤% នៃផ.ស.ស. និងថវិកាឧបត្ថម្ភពីថ្នាក់ជាតិដល់អាជធានី-ខេត្ត ស្មើនឹង ០,០៤% នៃផ.ស.ស., ថវិកាឧបត្ថម្ភពីថ្នាក់ជាតិដល់មូលនិធិក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ស្មើនឹង ០,២០% នៃផ.ស.ស. ឬស្មើនឹង ១,២០% នៃចំណូលចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិឆ្នាំ២០១៩, និងថវិកាឧបត្ថម្ភពីថ្នាក់ជាតិដល់ មូលនិធិថវិកាឃុំ-សង្កាត់ឆ្នាំ២០២០ ស្មើនឹង ០,៥១% នៃផ.ស.ស. ឬស្មើនឹង ៣,១០% នៃចំណូលចរន្ត ថវិកាថ្នាក់ជាតិឆ្នាំ២០១៩, ព្រមទាំង ការបង្កើនឧបត្ថម្ភធនបន្ថែមចំនួន ១,០០% នៃចំណូលចរន្តថវិកាថ្នាក់ ជាតិឆ្នាំ២០១៩ ដែលស្មើនឹង ០,១៦% នៃផ.ស.ស. សម្រាប់មូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ-សង្កាត់ ដែលតាមរយៈ នេះ ថវិកាសម្រាប់អភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានឃុំ-សង្កាត់នីមួយៗ ជាមធ្យមនឹងកើនឡើងជាង ២ ដង នៅឆ្នាំ២០២០។

១៦-ក្នុងក្របខណ្ឌនៃគោលដៅទ្រទ្រង់ចលនការនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងបរិការណ៍នៃការកើនឡើង នូវភាពមិនច្បាស់លាស់ និងហានិភ័យពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេសលទ្ធភាពនៃការដក EBA ដោយសហភាពអឺរ៉ុប រាជរដ្ឋាភិបាលចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តវិធានការជាក់លាក់ និងមុតស្រួច ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយក្នុងឆ្នាំ ២០២០ ដូចខាងក្រោម៖

- គិតគូរឱ្យមានកញ្ចប់ថវិកាត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ដោះស្រាយតម្រូវការបន្ទាន់ និងចាំបាច់ភ្លាមៗរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងករណីមានវិបត្តិផ្សេងៗ និងប្រធានស័ក្តិ;

• បន្តបង្កើនការឆ្លើយតបនៃថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយអាទិភាពតាមវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាគថវិកាលើមូលដ្ឋានចាំបាច់ជាក់ស្តែង និងចំទិសដៅ ជាពិសេស ការពង្រឹងការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និងប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តថវិកា;

• កំណត់លក្ខខណ្ឌជ្រើសរើសក្របខណ្ឌថ្មី សម្រាប់ទាំងផ្នែកមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល យោធិន នគរបាលជាតិ និងស្ថាប័នឯករាជ្យ ដែលត្រូវសមាមាត្រនឹងចំនួនមន្ត្រីរាជការដែលចូលនិវត្តន៍ លើកលែងតែក្រសួងអាទិភាព ដែលទទួលបានគោលការណ៍ឯកភាពដោយក្រសួងមុខងារសាធារណៈ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រសួងសាមី;

• បន្តអនុវត្តគោលការណ៍បង្កើនបៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធក្នុងគោលដៅ បង្កើនគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ ដោយឈរលើគោលការណ៍ប្រសិទ្ធភាព, សមធម៌, សង្គតិភាព, គុណាធិបតេយ្យ និងចីរភាពថវិកា;

• បន្តគាំទ្រការអនុវត្តក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម ២០១៦-២០២៥ តាមរយៈការបន្ត អនុវត្តគោលការណ៍បង្កើនប្រាក់សោធននិវត្តន៍សម្រាប់អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន ព្រមទាំងកាត់បន្ថយ គម្លាតរវាងអ្នកចូលនិវត្តន៍ចាស់ និងថ្មី;

• បន្តរក្សាអាទិភាព និងវិចារណកម្មចំណាយនៅក្នុងវិស័យអប់រំ, បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ, ប្រព័ន្ធ ដឹកជញ្ជូននិងឡដឹកជញ្ជូន, កសិកម្ម, សហគ្រិនភាព និងសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថលជាដើម;

• ពង្រឹងការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី និងអង្គភាពថវិកានៅគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងនៅរដ្ឋបាលកណ្តាល និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងពង្រីកការសាកល្បងនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ;

• ដាក់ឱ្យអនុវត្តអនុក្រឹត្យស្តីពីក្របខណ្ឌរួម សម្រាប់គ្រប់គ្រងការវិនិយោគសាធារណៈ រួមមាន៖ ១). ការរៀបចំផែនការមេវិនិយោគសាធារណៈរយៈពេលមធ្យមរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន, ២). ការកំណត់គោលការណ៍ និងលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យគម្រោងដែលតម្រូវឱ្យមានការសិក្សាសមិទ្ធផលទូទាត់ និង ៣). ការធ្វើសមាហរណកម្ម ប្រតិទិននៃការរៀបចំផែនការគម្រោងវិនិយោគទៅនឹងប្រតិទិនរៀបចំថវិកា;

• បង្កើនទំហំ និងប្រសិទ្ធភាពចំណាយវិនិយោគសាធារណៈលើការពង្រីក និងពង្រឹងគុណភាព ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ដូចជា ផ្លូវថ្នល់, ផ្លូវដែក, កំពង់ផែ, ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ, អគ្គិសនី និងប្រព័ន្ធ ទូរគមនាគមន៍ ក្នុងគោលបំណងបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែងកម្ពុជា និងបង្កើតការងារជូនប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងនោះ ជំរុញឱ្យបញ្ចប់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលវែង និងផែនការមេតាមវិស័យសំខាន់ៗនេះ;

• ពង្រឹងការអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់នូវវិធានការ, បទប្បញ្ញត្តិ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ លទ្ធកម្មសាធារណៈជាធរមាន ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាព ស័ក្តិសិទ្ធភាព និងតម្លាភាពនៃចំណាយសាធារណៈ;

• បន្តជំរុញការធ្វើវិសាមជ្ឈការការត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការផ្ទេរសិទ្ធិអំណាចក្នុងការចាត់ចែង ចំណាយពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ទៅក្រសួង-ស្ថាប័ន និងពីអង្គភាពហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួង-ស្ថាប័ន ទៅ អង្គភាពអនុវត្តការងារផ្ទាល់;

• បន្តកាត់បន្ថយនីតិវិធីចំណាយ ជាពិសេសបរិបទចំណាយថ្មីសម្រាប់ការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី តាមរយៈ ការប្តូរពីការត្រួតពិនិត្យមុនចំណាយ ទៅត្រួតពិនិត្យក្រោយចំណាយ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (FMIS) នៅតាមក្រសួង-ស្ថាប័ន;

- ជំរុញការរៀបចំគោលនយោបាយ និងក្របខណ្ឌវិស័យការហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលខ្លី និងវែង ដើម្បីបន្តរួមចំណែកក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរាជធានី-ខេត្ត និងក្រុង-ស្រុក ជាពិសេសកម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍថ្នាក់ក្រោមជាតិតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ;

- បន្តអនុវត្តក្របខណ្ឌគោលនយោបាយស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងគោលដៅរក្សាចីរភាពបំណុលទៅតាមវិធានការគោលនយោបាយគន្លឹះដែលបានគ្រោង រួមមាន៖

- កំណត់ទំហំនៃការខ្ចីប្រាក់ក្នុងរង្វង់ ១,៥ ប៊ីលាន ទៅ ២ ប៊ីលាន អេសដេអិរ ក្នុងមួយឆ្នាំ ទៅតាមបរិការណ៍នៃគោលនយោបាយថវិកា និងវិវឌ្ឍនាការម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចជាក់ស្តែងរបស់កម្ពុជា;
- រក្សាអនុបាតតម្លៃបច្ចុប្បន្ននៃបំណុលសាធារណៈក្រៅប្រទេស (រួមទាំងបំណុលដែលមានការធានាពីរដ្ឋ) ធៀបនឹង ផ.ស.ស. (present value of external public debt to GDP) ឱ្យស្ថិតក្រោម ៤០ %;
- បន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពចំណាយវិនិយោគសាធារណៈ ទាំងក្នុងក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានដោយថវិកាជាតិ, ហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងយន្តការភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន តាមរយៈ៖
 - ១). ការអនុវត្តប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនីតិវិធី និងបែបបទអនុវត្តចំណាយវិនិយោគសាធារណៈហិរញ្ញប្បទានដោយថវិកាថ្នាក់ជាតិ ឱ្យកាន់តែមានភាពច្បាស់លាស់គ្រប់ដំណាក់កាល, ២). ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មនីតិវិធីរួមសម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោងហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និង ៣). ការរៀបចំបទដ្ឋានគតិយុត្តសម្រាប់គ្រប់គ្រងគម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ តាមយន្តការភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន;
- បន្តធ្វើពិធីកម្មប្រកបដោយហិរញ្ញប្បទានឱ្យបានទូលំទូលាយជាងមុន តាមរយៈការបន្តកៀរគរហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍, វិស័យឯកជនក្រោមក្របខណ្ឌនៃយន្តការភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន, និងទីផ្សារមូលបត្រ និង
- បន្តពង្រឹងការអនុវត្តក្របខណ្ឌគ្រប់គ្រងហានិភ័យបំណុល ជាពិសេសតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យហានិភ័យនៃកាតព្វកិច្ចបំណុលជាយថាហេតុដែលអាចកើតចេញពី៖ ១). ការធានារបស់រដ្ឋលើគម្រោងភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន, ២). វិស័យធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ និង ៣). ក្រសួង-ស្ថាប័ន, អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល, គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ, សហគ្រាសសាធារណៈ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

២.២.៣-ក្របខណ្ឌតុល្យភាពថវិកាឆ្នាំ២០២០

១៧- ជារួម ការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវវិធានការផ្នែកចំណូល និងផ្នែកចំណាយខាងលើនឹងជួយសម្រេចបាននូវអតិរេកថវិកាចរន្តស្មើនឹងប្រមាណ ៥,៦១% នៃផ.ស.ស. និងឱនភាពថវិកាសរុបក្នុងរង្វង់ ៥,៨៨% នៃផ.ស.ស. នៅក្នុងឆ្នាំ២០២០។ ប្រការនេះ នឹងផ្តល់លទ្ធភាពដល់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការបន្តគាំទ្រគម្រោងវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តសម្រាប់ការធានាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព, ការបន្តអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់សំខាន់ៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីបង្កើនភាពទាក់ទាញ និងភាពប្រកួតប្រជែង

របស់សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា និងការបន្តដំឡើងវៀរក្សសមរម្យជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ទន្ទឹមនឹងការបន្តធានារក្សាបាននូវលំហថវិកាក្នុងទំហំមួយសមស្របសម្រាប់ត្រៀមទប់ទល់នឹងវិបត្តិ ក៏ដូចជា ហានិភ័យនានាដែលអាចកើតមានឡើងជាយថាហេតុ។

៣- គោលការណ៍ និងបច្ចេកទេសនៃការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ២០២០

៣.១- ការគ្រោងចំណូលថវិកាឆ្នាំ២០២០

១៨- ការគ្រោងគិតចំណូលថវិកាចរន្ត អាស្រ័យលើប្រភពធនធាននៃផលិតផល ឬផលទុន ដែលជា ប្រភពចំណូលសារពើពន្ធ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ។ ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងលក្ខខណ្ឌ នៃប្រភពធនធានដូចបានលើកឡើងខាងលើ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ព្រមទាំង គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវរៀបចំគម្រោងចំណូលថវិការបស់ខ្លួនដូចតទៅ៖

- ចំណូលសារពើពន្ធ ត្រូវគិតគូរដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដូចខាងក្រោម៖
 - លទ្ធផលដែលសម្រេចនៅក្នុងឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ (ឆ្នាំ២០១៩),
 - ចំណូលបន្ថែមដែលសង្ឃឹមថានឹងប្រមូលបាន ដោយសារការពង្រឹង និងកែលម្អរដ្ឋបាល និង គោលនយោបាយពន្ធដារ គោលនយោបាយគយនិងរដ្ឋាករ ការធ្វើវិចារណកម្មសារពើពន្ធ និងការប្រមូលបំណុលពន្ធដែលត្រូវទារ,
 - ការប៉ាន់ស្មានលើការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងអាជីវកម្មនៅពេលខាងមុខ
 - ការប្រែប្រួលដែលអាចកើតមានឡើង ព្រមទាំងការត្រួតពិនិត្យ និងពិចារណាទៅលើអត្រា និងមូលដ្ឋានប្រមូលពន្ធ
- ចំពោះចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវគិតគូរទៅតាមកិច្ចការដែលនាំឱ្យមានផលទុន ដូចជា កិច្ចសន្យាសម្បទានគ្រប់ប្រភេទ កិច្ចសន្យាជួលសេវាកម្ម ការពង្រឹងនិងកែលម្អការគ្រប់គ្រង ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ព្រមទាំងការប្រមូលបំណុលដែលត្រូវទារជាដើម។ល។

៣.២- ការគ្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០២០

១៩- ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ត្រូវបន្ត យកចិត្តទុកដាក់លើប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រោងថវិកាទៅតាមកម្មវិធី អនុកម្មវិធី និងចង្កោមសកម្មភាព និង ជាពិសេសត្រូវផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការកំណត់លទ្ធផល ឬធាតុចេញ (Output) ដែលនឹងសម្រេចបាន។ ប្រការនេះ គឺជាមូលដ្ឋានដ៏សំខាន់សម្រាប់ការរៀបចំថវិកា និងការពិភាក្សាចរចាថវិកា ព្រមទាំងជាមូលដ្ឋាន សម្រាប់ធ្វើវិមជ្ឈការសិទ្ធិអំណាចនៃការអនុវត្តចំណាយផងដែរ។ លើសពីនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ក៏ត្រូវកែលម្អ រចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី និងរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ និងស៊ីសង្វាក់គ្នាដើម្បី សម្រួលដល់ការអនុវត្តឱ្យកាន់តែល្អនូវ ហើយឈានទៅសម្រេចបានលទ្ធផលល្អ និងមានការទទួលខុសត្រូវ កាន់តែច្បាស់លាស់។ *សូមរៀបចំគម្រោងថវិកាតាមតារាងគំរូដែលភ្ជាប់មកជាមួយសារាចរណែនាំនេះ។*

២០- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ក្រោមឱវាទ ត្រូវរៀបចំគម្រោងចំណាយដែលឆ្លុះបញ្ចាំងលម្អិតទៅតាមមាតិកាសេដ្ឋកិច្ចនៃចំណាត់ថ្នាក់ថវិកា

(ជំពូក គណនី និងអនុគណនី) ព្រមទាំងត្រូវវិភាគឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីតម្រូវការចំណាយតាមចង្កោម សកម្មភាព អនុកម្មវិធី និងកម្មវិធី និងត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារសម្រាប់គាំទ្រ រួមទាំងឯកសារអង្កេត ឬ វិភាគតាមការចាំបាច់ ព្រមទាំងពន្យល់បញ្ជាក់អំពីភាពចាំបាច់នៃតម្រូវការចំណាយលើសកម្មភាពការងារ នីមួយៗ ឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ហើយឯកសារទាំងនេះ ក៏ជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ ពិភាក្សា និង ចរចាថវិកាផងដែរ។

លើសពីនេះ ការគណនាតម្រូវការចំណាយត្រូវផ្អែកទៅលើកត្តាដែលទាក់ទងនឹងមុខសញ្ញាចំណាយ ដូចជា ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក និងចំណាយមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិកដែលត្រូវប៉ាន់ស្មានតម្លៃធាតុចូលដែល ត្រូវការដាក់ស្តែង ដោយធៀបនឹងតម្រូវការប្រើប្រាស់ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ និងការប៉ាន់ស្មាននៃការអនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ និងដោយផ្អែកលើថ្លៃឯកតានៃទីផ្សារ ឬតាមគោលរបបកំណត់ជាដើម។

២១- ឈរលើមូលដ្ឋានតម្រូវការចំណាយ ដែលបានប៉ាន់ស្មាននៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ២០២០-២០២២ ក្នុងកម្រិតនៃទំហំពិភានចំណាយគោលដែលបានផ្តល់ជូនគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញ និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល, ក្នុងការរៀបចំគម្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០២០ ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរ ជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ត្រូវធានាឱ្យបាននូវការគ្រោង ចំណាយរបស់ខ្លួនក្នុងកម្រិតកញ្ចប់ថវិកាដែលបានផ្តល់ជូនជាពិភានចំណាយគោលឆ្នាំ២០២០ និងត្រូវអនុ- លោមទៅតាម **គោលការណ៍ និង បណ្តាវិធានការ** ដូចខាងក្រោម៖

ក-ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក(ជំពូក៦៤)៖ នាយកដ្ឋានបុគ្គលិកដែលជាសេនាធិការរបស់ក្រសួង- ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវសម្របសម្រួល និងគ្រោងចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកឱ្យបានសុក្រឹតតាមគោលការណ៍នៃ ការដំឡើងបៀវត្សរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ព្រមជាមួយនឹងការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់ មន្ត្រីរាជការ និងមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា ពោលគឺត្រូវចៀសវាងការគ្រោងបៀវត្ស ឬបន្ទុកពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលិក នេះទុកចោល។ គោលការណ៍លម្អិតសម្រាប់ការគ្រោងចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកឆ្នាំ២០២០ រួមមាន៖

- ត្រូវគ្រោងចំនួនក្របខណ្ឌថ្មី យ៉ាងច្រើនស្មើនឹងចំនួនមន្ត្រីចូលនិវត្តន៍ និងត្រូវបញ្ជាក់ពីគោលដៅ នៃតម្រូវការ និងមុខងារនៃមន្ត្រីដែលត្រូវជ្រើសរើសបន្ថែមនេះ។ ក្នុងករណីការជ្រើសរើសមន្ត្រី ក្របខណ្ឌថ្មី ដែលមានចំនួនតិចជាងចំនួនមន្ត្រីចូលនិវត្តន៍នោះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន អាចស្នើសុំ ប្រើប្រាស់ថវិកានោះ ដើម្បីផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រីដែលមានគុណវុឌ្ឍិ និងសមត្ថភាព ជំនាញខ្ពស់ និង/ឬ សម្រាប់បន្ថែមចំណាយមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិក ដើម្បីជាប្រយោជន៍សម្រាប់ អង្គភាពរបស់ខ្លួន ជាពិសេសសម្រាប់ការងារដែលមានចរិតយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការកែទម្រង់ និង សម្រេចគោលនយោបាយសំខាន់ៗរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន,
- ត្រូវគ្រោងបៀវត្សមូលដ្ឋាន ដោយផ្អែកតាមក្របខណ្ឌ និងកម្រិតបៀវត្សឆ្នាំ២០១៩, តាមតារាង ប្រព័ន្ធប្រាក់បៀវត្សនៃក្រសួងមុខងារសាធារណៈ និងតាមចំនួនមន្ត្រីរាជការដែលមានដាក់ស្តែង នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ដោយដំឡើងបៀវត្សមូលដ្ឋានចំនួន ៧% គិតជាតម្លៃសន្ទស្សក្នុង ១ ឯកតាសន្ទស្ស ស្មើនឹង ២ ៥០០ រៀល ដោយគិតចាប់ពីខែមករា ដល់ខែធ្នូ,

- ត្រូវគ្រោងដំឡើងប្រាក់បំណាច់មុខងារជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ដោយផ្តល់បន្ថែមជូន ៣០ ០០០ រៀល សម្រាប់មន្ត្រីរាជការដែលមានប្រាក់បំណាច់មុខងារ ក្នុងកម្រិតចាប់ពី ៩៦០ ០០០ រៀល ចុះក្រោម និងផ្តល់បន្ថែមជូន ២០ ០០០ រៀល សម្រាប់មន្ត្រីរាជការដែលមានប្រាក់បំណាច់មុខងារក្នុងកម្រិតចាប់ពី ៩៦០ ១០០ រៀល ដល់ ១ ១១០ ០០០ រៀល ដោយគិតចាប់ពីខែមេសា ដល់ខែធ្នូ,
- ត្រូវគ្រោងចំនួនមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា មិនឱ្យលើសពីចំនួន ដែលក្រសួងមុខងារសាធារណៈផ្តល់ជូនក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ដោយមានការឯកភាពពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងត្រូវប្រើប្រាស់ប្រកបដោយតម្លាភាព និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ស្របតាមគោលការណ៍ដែលមានចែងក្នុងអនុក្រឹត្យលេខ២២៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងនិងការប្រើប្រាស់មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា។ ចំពោះប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែសម្រាប់មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យាត្រូវគ្រោងដំឡើងពី ៦៥០ ០០០ រៀល ទៅដល់ ៦៧០ ០០០ រៀល ដោយគិតចាប់ពីខែមករា ដល់ខែធ្នូ,
- ត្រូវគ្រោងប្រាក់ឧបត្ថម្ភក្នុងឱកាសពិធីចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីជាតិ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ពុទ្ធសករាជ ២៥៦៣ ចំនួន ៥០ ០០០ រៀល ក្នុងម្នាក់ និងក្នុងឱកាសបុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ពុទ្ធសករាជ ២៥៦៤ ចំនួន ៥០ ០០០ រៀល ក្នុងម្នាក់ ជូនដល់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ព្រមទាំងនិវត្តជន និងជនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ដែលជាអតីតមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងអតីតយុទ្ធជន,
- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល មិនត្រូវគ្រោងថវិកាសម្រាប់មន្ត្រីមានជំងឺ (អនុគណនី ៦៤០៥១) ទៀតទេ ព្រោះកញ្ចប់ថវិកានេះត្រូវបានគ្រោងរួមគ្នាដោយឡែករួចហើយសម្រាប់ បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស.) អនុវត្តការបើកផ្តល់ ស្របតាមព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/ រកត/ ០២១៧/ ០៧៨ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧, អនុក្រឹត្យលេខ ១៣៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីលក្ខខណ្ឌ បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការផ្តល់តារាណិកផ្នែកហានិភ័យការងារសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន, និងអនុក្រឹត្យលេខ ៥៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការកំណត់អត្រាកាត់ទានបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការបង់កាត់ទានរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន,
- ចំពោះកញ្ចប់ថវិកាសម្រាប់ការដំឡើងរបបសន្តិសុខសង្គមអប្បបរមាប្រចាំខែ នឹងត្រូវបានគ្រោងដោយឡែកនៅក្នុងចំណាយមិនទាន់បែងចែករបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីបន្តកាត់បន្ថយគម្លាតប្រាក់សោធននិវត្តន៍រវាងអ្នកចូលនិវត្តចាស់ និងថ្មី ហើយការដំឡើងនេះនឹងត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដោយគិតចាប់ពីខែមេសា ដល់ខែធ្នូ,
- សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ ក៏ដូចជាសម្រាប់ឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ត្រូវគ្រោងប្រាក់ឧបត្ថម្ភរបបសន្តិសុខសង្គមនៅក្នុងអនុគណនី ៦២០១២ សម្រាប់អតីតមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងនៅក្នុងអនុគណនី ៦២០១៣ សម្រាប់អតីតយុទ្ធជន។

ខ-ចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក (ជំពូក៦០ ការទិញ, ជំពូក៦១ សេវាកម្ម, ជំពូក៦២ អត្ថប្រយោជន៍ សង្គម, ជំពូក៦៥ ឧបត្ថម្ភធន) ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈ-រដ្ឋបាល ត្រូវគ្រោងតាមគោលការណ៍នៃការកំណត់កញ្ចប់ថវិកា និងគណនាតម្រូវការចំណាយនៃជំពូក នីមួយៗ ដូចខាងក្រោម៖

- កំណត់ចំណាយជាប្រចាំ ហើយបង្កើតមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយនេះ ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។ ចំណាយជាប្រចាំ គឺជាចំណាយដែលមានតម្រូវការជាប្រចាំ និងត្រូវការចំណាយជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដែលរួមមាន៖ ការចំណាយសម្ភារផ្គត់ផ្គង់ និងថែទាំជាប្រចាំ (ដូចជាសម្ភារផ្គត់ផ្គង់ ថែទាំតូចតាចសម្រាប់ ថែទាំអគារ ប្រាសាទ ផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន លូ របេង និងឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ) និងសម្ភារផ្គត់ផ្គង់រដ្ឋបាល ជាប្រចាំ (ដូចជា សម្ភារការិយាល័យ ការបោះពុម្ព ការទិញឯកសារ សម្ភារបរិក្ខារប្រើប្រាស់ជាប្រចាំ ស្បៀង អាហារ និងឯកសណ្ឋាន សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នមួយចំនួនដែលត្រូវការប្រើប្រាស់ជាប្រចាំ ព្រមទាំង ចំណាយលើអគ្គិសនី ទឹក ប្រេងឥន្ធនៈ និងទូរស័ព្ទជាដើម)។ ប្រភេទចំណាយជាប្រចាំនេះ ត្រូវកំណត់ឱ្យ បានច្បាស់លាស់ និងបង្កើតមូលដ្ឋានគណនាឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងសមស្របទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង ព្រមទាំងវិភាជទៅតាមអង្គភាពថវិកា នាយកដ្ឋាន ឬអង្គភាពជំនាញដោយផ្ទាល់។

- កំណត់ចំណាយមិនប្រចាំ ដោយត្រូវមានគម្រោងច្បាស់លាស់បញ្ជាក់ពីតម្រូវការ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ចំណាយមិនប្រចាំនេះ ព្រមទាំងមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ចំណាយមិនជាប្រចាំ គឺជាចំណាយដែលមិនត្រូវការចំណាយជារៀងរាល់ឆ្នាំ រួមមានការចំណាយ បំពាក់ឧបករណ៍ សម្ភារការិយាល័យ ឧបករណ៍សម្ភារដឹកជញ្ជូន សម្ភារបរិក្ខារបច្ចេកទេស គ្រឿងសង្ហារឹម និងឧបករណ៍សម្ភារប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ ដែលជាចំណាយមិនត្រូវទិញប្រចាំឆ្នាំ ព្រមទាំងចំណាយសម្រាប់ ការជួសជុល បោះពុម្ព កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងបេសកកម្មមួយចំនួនដែលមិនមែនជាសកម្មភាពជាប្រចាំឆ្នាំ។ ប្រភេទចំណាយមិនជាប្រចាំនេះ ត្រូវកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ មានគម្រោង និងកាលវិភាគ ច្បាស់លាស់ សម្រាប់ចំណាយប្រភេទនេះសម្រាប់រយៈពេលមធ្យម និងមានមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយត្រឹមត្រូវ ទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ក្រោមឱវាទ។

- ក្រសួង-ស្ថាប័ននៅរដ្ឋបាលកណ្តាល៖ ត្រូវគ្រោងថវិកាទៅតាមទំហំពិភានចំណាយគោលឆ្នាំ ២០២០ ប៉ុន្តែត្រូវកត់សម្គាល់ថា កញ្ចប់ថវិកានៃពិភានចំណាយគោលនេះ មិនទទួលបានជាស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ។ រាល់ការគ្រោងចំណាយទាំងអស់ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធ រួមមានការសិក្សា វិភាគ វាយតម្លៃ និង អំណះអំណាងត្រឹមត្រូវ ជាក់លាក់ និងច្បាស់លាស់ ទើបអាចដាក់ជាកម្មវត្ថុនៃការពិចារណា និងពិភាក្សា ចរចានៅពេលរៀបចំកញ្ចប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំបាន។ មានន័យថា ពិភានចំណាយគោលនៅតែជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ ការពិភាក្សា នៅពេលចរចាថវិកា ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាជថវិកា ក៏ដូចជាដើម្បីសន្សំសំចៃថវិកា សម្រាប់បំពេញតម្រូវការចំណាយចាំបាច់ថ្មី។

- មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តនៃក្រសួង-ស្ថាប័ន៖ ផ្អែកលើទំហំពិភានចំណាយគោលរួមដែលផ្តល់ជូន ដល់មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត, សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តនីមួយៗ ត្រូវគ្រោងយ៉ាងច្រើន បំផុតស្មើនឹងកម្រិតថវិកាអតិបរមានៃច្បាប់ឆ្នាំ២០១៩ ប៉ុន្តែត្រូវកត់សម្គាល់ថាកញ្ចប់ថវិកាដែលគ្រោងផ្តល់នេះ

មិនទទួលបានជាស្វ័យប្រវត្តិទេ គឺតម្រូវឱ្យមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលមាន ការសិក្សា វិភាគ វាយតម្លៃ និងអំណះអំណាងត្រឹមត្រូវ ជាក់លាក់ និងច្បាស់លាស់ ព្រោះការគ្រោងចំណាយ ត្រូវកាត់ចេញមុខចំណាយលើសកម្មភាពការងារដែលត្រូវបានបញ្ចប់ ជាពិសេសចំណាយមិនប្រចាំ ដើម្បី សន្សំសំចៃ សម្រាប់បំពេញតម្រូវការសកម្មភាពថ្មីដែលចាំបាច់ តាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

- គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលនៃក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវបានផ្តល់កញ្ចប់ថវិកាឧបត្ថម្ភធន ប៉ុន្តែត្រូវកត់សម្គាល់ថា កញ្ចប់ឧបត្ថម្ភធនដែលគ្រោងផ្តល់នេះមិនទទួលបានជាស្វ័យប្រវត្តិទេ គឺតម្រូវឱ្យ គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ការពន្យល់ និងអំណះអំណាងត្រឹមត្រូវជាក់លាក់ និងច្បាស់លាស់ នូវស្ថានភាពចំណូលផ្ទៃក្នុងរបស់គ្រឹះស្ថាន និងម្យ៉ាងទៀត ក៏ត្រូវកាត់ចេញនូវទំហំចំណាយសម្រាប់សកម្មភាព ដែលត្រូវបានបញ្ចប់ ជាពិសេសចំណាយមិនប្រចាំ ដើម្បីសន្សំសំចៃ ក៏ដូចជាសម្រាប់បំពេញតម្រូវការ សកម្មភាពថ្មី ដែលចាំបាច់។

- ចំពោះការបន្តអនុវត្តសកម្មភាពការងារកំពុងដំណើរការ ត្រូវគ្រោងចំណាយនៃកម្មវិធីនីមួយៗ ដោយផ្អែកលើបរិមាណធាតុចូល ដែលធ្លាប់ប្រើក្នុងឆ្នាំ២០១៨ កន្លងទៅ និងការប៉ាន់ស្មានអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ នេះ និងដោយផ្អែកលើតម្លៃឯកតាជាក់ស្តែងលើទីផ្សារ ហើយចៀសវាងការបង្កើនបរិមាណធាតុចូល លើសពីតម្រូវការដែលធ្លាប់មាន។ ទន្ទឹមនេះ ត្រូវគ្រោងថវិកាប្រកបដោយលក្ខណៈត្បិតត្បៀត និងសន្សំសំចៃ ខ្ពស់ ពិសេសលើមុខសញ្ញាទិញឧបករណ៍ សម្ភារបរិក្ខារទំនើប គ្រឿងសង្ហារឹមប្រណិត ការបោះពុម្ពប្រណិត សម្ភារការិយាល័យ ប្រេងឥន្ធនៈ ការទទួលភ្ញៀវអធិកអធម បេសកកម្មក្នុង និងក្រៅប្រទេស ព្រមទាំង សោហ៊ុយចំណាយជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដូចជាសេវាទូរគមនាគមន៍ អគ្គិសនី និងទឹក ជាដើម។ លើសពីនេះ ត្រូវ លុបបំបាត់ការខ្វះខាតចំណាយ ឬបំប៉ងចំណាយលើការរៀបចំកិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិ និង អន្តរជាតិ ការតាំងពិពណ៌។ ដោយឡែកកិច្ចប្រជុំពាក់ព័ន្ធនឹងអាស៊ាន គឺអនុញ្ញាតសម្រាប់តែកិច្ចប្រជុំដែល ត្រូវវេន, ចំពោះកិច្ចប្រជុំដែលមិនចំវេន គឺត្រូវសុំគោលការណ៍អនុញ្ញាតពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលជាមុនសិន។ ចំពោះកិច្ចប្រជុំ ឬសិក្ខាសាលា ដែលគ្រោងក្នុងថវិកា ត្រូវបង្ហាញពីភាពចាំបាច់ និងភាពសមរម្យនៃការរៀបចំ ទាំងក្នុងទំហំ និងតម្លៃ។

- ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញ និងត្រូវកាត់ចេញនូវមុខចំណាយទាំងឡាយណាដែលមានតម្រូវការសម្រាប់ តែអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ហើយលែងត្រូវការនៅក្នុងឆ្នាំ២០២០ ឬសកម្មភាពការងារដែលនឹងត្រូវបញ្ចប់នៅ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩។ លើសពីនេះ ត្រូវកាត់ចេញនូវទំហំចំណាយនៃសកម្មភាពការងារមួយចំនួនដែលត្រូវបាន វាយតម្លៃថាលែងមានសារៈសំខាន់ ដូចជា សកម្មភាពចូលរួមតាំងពិពណ៌ពាណិជ្ជកម្ម និងពិពណ៌ទេសចរមួយ ចំនួនដែលលែងមានភាពចាំបាច់។ ក្នុងន័យនេះ ថវិកាដែលកាត់ចេញពីមុខចំណាយ ឬសកម្មភាពការងារ ដែលត្រូវបានបញ្ចប់ មិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការវិភាជឡើងវិញជាស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ លុះត្រាតែមានសកម្មភាព ការងារចាំបាច់ថ្មី ឬគោលនយោបាយថ្មីដែលមានការសម្រេចច្បាស់លាស់ពីរាជរដ្ឋាភិបាលជាយថាហេតុ ដែលត្រូវអនុវត្ត និងដែលត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០២០-២០២២ និងមាន យុត្តការណ៍អំពីភាពចាំបាច់និងបន្ទាន់ មានការពន្យល់ និងផ្តល់អំណះអំណាងយ៉ាងច្បាស់លាស់ និង ត្រឹមត្រូវ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវគម្រោងចំណាយលម្អិតច្បាស់លាស់ ទើបចាត់ទុកជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួត- ពិនិត្យ និងពិភាក្សាអំពីលទ្ធភាពថវិកា។

- ចំពោះតម្រូវការចំណាយបន្ថែមលើសពីកញ្ចប់ថវិកានៃពិធានចំណាយគោល ចាំបាច់ត្រូវឆ្លងការ
ចរចាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង ឬក្នុងករណីចាំបាច់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងស្នើសុំការសម្រេច
ឬស្នើសុំការសម្រេចឡើងវិញពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល បន្ទាប់ពីមានឯកសារទស្សនាទាន យុត្តការណ៍ស្តីពី
គោលនយោបាយ និងកម្មវិធី ឬមុខសញ្ញាចំណាយ និងតម្លៃច្បាស់លាស់។ សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរ-
ជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលមានភារកិច្ចប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ
ត្រូវរៀបចំដាក់ចេញវិធានការដាក់ស្តង់ដារបន្ថែមសម្រាប់ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងការប្រមូលចំណូល ព្រោះ
លទ្ធផល និងការបង្ហាញពីកិច្ចខិតខំក្នុងការប្រមូលចំណូល គឺជាកម្មវត្ថុនៃការវិនិច្ឆ័យ ឬការលើកទឹកចិត្ត
ចំណាយ នៅក្នុងដំណាក់កាលចរចាកញ្ចប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ។

- ត្រូវបង្កើនវិមជ្ឈការនៃការផ្ទេរចំណាយរដ្ឋបាលជាប្រចាំ និងសោហ៊ុយបេសកកម្មក្នុង និងក្រៅ
ប្រទេសជាដើម ទៅឱ្យតាមអង្គភាពថវិកាឱ្យបានច្រើនក្នុងកម្រិតអតិបរមា។

- ដើម្បីអនុវត្តផែនការសកម្មភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលបានដាក់ចេញ
ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាពការងារទៅតាមកម្មវិធី និងលើកសំណើសុំថវិកា ក្នុង
ក្របខណ្ឌនៃកញ្ចប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងពិនិត្យ
និងវិភាគថវិកាជូនក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ តាមលទ្ធភាពថវិកាជាក់ស្តែង។

- ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវពិនិត្យលទ្ធភាពនៃការផ្ទេរធនធានថវិកាពីកម្មវិធីមួយទៅកម្មវិធីមួយទៀត ឬ
ពីអង្គភាពថវិកាមួយទៅអង្គភាពថវិកាមួយទៀតនៅក្នុងក្រសួង-ស្ថាប័នតែមួយឱ្យអស់លទ្ធភាព ព្រមជាមួយ
នឹងការប្តឹងប្លែងតុល្យភាពនៃការបែងចែកធនធាន និងសិទ្ធិអំណាច ទៅតាមនិងរវាងអង្គភាពថវិកានីមួយៗ
ក្នុងក្របខណ្ឌពិធានកញ្ចប់ថវិកាដែលបានកំណត់ និងត្រូវចៀសវាងការបំប៉ោងចំណាយ ដោយមូលហេតុ
នៃការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី។

- ជាមួយគ្នានេះដែរ ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយនៅដំណាក់កាលរៀបចំ និងចរចាថវិកា
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់ចេញនូវថវិកាប្រភេទចំណាយមិនជាប្រចាំផ្ទៃក្នុង
ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលនីមួយៗ។ ទំហំថវិកាដែល
នៅសល់ក្នុងក្របខណ្ឌពិធាននេះ អាចជាកម្មវត្ថុនៃការវិភាគសម្រាប់កែលម្អ ឬបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃកម្មវិធី
ដែលមានស្រាប់ ឬសម្រាប់កម្មវិធីបម្រើឱ្យគោលនយោបាយថ្មី នៅក្នុងក្រសួង-ស្ថាប័នដដែល ឬទៅក្រសួង-
ស្ថាប័នមួយទៀត ឬពីមន្ទីរជំនាញនៃក្រសួងមួយ ទៅមន្ទីរជំនាញនៃក្រសួងមួយទៀតបាន ក្នុងក្របខណ្ឌនៃ
វិស័យចំណាយតែមួយ។

គ-ចំណាយមូលធនវិនិយោគផ្ទាល់ដោយហិរញ្ញប្បទានថវិកាថ្នាក់ជាតិ (ជំពូក២១) និងចំណាយ
ជួសជុល ស្ដារ និងថែទាំផ្លូវថ្នល់ និងធារាសាស្ត្រ (ជំពូក២២) ត្រូវអនុវត្តតាមក្របខណ្ឌនៃការវិភាគដោយឡែក
ដោយអនុលោមតាមអាទិភាពគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ សម្រាប់ក្រសួងសាធារណការ និង
ដឹកជញ្ជូន, ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, និងក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម ត្រូវបន្តអនុវត្តតាមយន្តការ
គណៈកម្មការអន្តរក្រសួង ក្នុងការកំណត់ទំហំថវិកាសម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ ដែលមានទំហំប្រហាក់ប្រហែលនឹង
ឆ្នាំ២០១៩ និងរៀបចំបញ្ជីអាទិភាពគម្រោងឆ្នាំ២០២០ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍កំណត់អាទិភាពគម្រោង
ដែលមាននៅក្នុងសារាចរនេះ។ សម្រាប់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា, ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង

នេសាទ, ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ដែលទទួលបានការវិភាគថវិកា ជាទៀងទាត់, ទំហំថវិកានឹងត្រូវវិភាគជូនស្របតាមអាទិភាពគោលនយោបាយ និងលទ្ធភាពថវិកាប្រចាំឆ្នាំ។ ចំពោះការកំណត់ និងជ្រើសរើសគម្រោងអាទិភាព គឺជាកម្មវត្ថុនៃកិច្ចពិភាក្សាក្រោមយន្តការអន្តរក្រសួង ដែលមានស្រាប់ ឬដែលនឹងត្រូវបង្កើតឡើង។ ដោយឡែកសម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលជា កម្មវត្ថុទទួលបានថវិកាពីកញ្ចប់ឥណទានថវិកាមិនទាន់បែងចែកត្រូវសិក្សា និងលើកគម្រោងក្នុងកម្រិតទំហំ ថវិកាសមស្រប ដើម្បីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុពិនិត្យ និងរៀបចំអាទិភាពរូបនីយកម្មគម្រោងស្នើសុំ ការសម្រេចរបស់ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលទៅតាមលទ្ធភាពថវិកា។ ទន្ទឹមនេះ គម្រោងវិនិយោគដែលអាចស្នើឡើង ដើម្បីពិភាក្សាត្រូវបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

- ត្រូវតែជាគម្រោងដែលមានក្នុងក្របខណ្ឌគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និង របស់ក្រសួង-ស្ថាប័នសាមី,
- ជាគម្រោងដែលមានប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមខ្ពស់,
- ជាគម្រោងដែលមានផលប៉ះពាល់តិចតួចដល់បរិស្ថាន និងសង្គម,
- ចំពោះគម្រោងធំៗ ត្រូវមានការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពច្បាស់លាស់។

ជាមួយគ្នានេះ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការគ្រោងចំណាយវិនិយោគ (ជំពូក២១) និងចំណាយជួសជុល និងថែទាំ (ជំពូក២២) ឆ្នាំ២០២០ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវផ្អែកលើគោលការណ៍កំណត់អាទិភាពសម្រាប់គម្រោង សាងសង់ ស្ដារ ជួសជុល និងថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រទៅតាមវិស័យ ដូចខាងក្រោម៖

- វិស័យផ្លូវថ្នល់

- អាទិភាពទី១: ជួសជុល ស្ពាន និងថែទាំផ្លូវជាតិគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីធានាចីរភាពនៃប្រព័ន្ធ គមនាគមន៍ និងចរាចរ។
- អាទិភាពទី២: ជួសជុល ស្ពាន និងថែទាំផ្លូវខេត្ត និងផ្លូវជនបទសំខាន់ៗ ដែលមានលក្ខណៈ ជាធ្មឹងខ្នងនៃប្រព័ន្ធគមនាគមន៍ ដែលបម្រើឱ្យការដឹកជញ្ជូននិងចរាចរនៅកម្រិតមូលដ្ឋានផង និងកម្រិតជាតិផង។
- អាទិភាពទី៣: គម្រោងថ្មីដែលមានការសម្រេចច្បាស់លាស់ពីសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី។
- អាទិភាពទី៤: គម្រោងបន្តដែលត្រូវស្ថាបនាដើម្បីបង្កើនឬបង្រួបបង្រួមប្រសិទ្ធភាពប្រើប្រាស់។
- អាទិភាពទី៥: គម្រោងថ្មីដែលមានការសិក្សាច្បាស់លាស់ ហើយឃើញថាមានអាទិភាពខ្ពស់ ទាំងសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងនយោបាយ រួមទាំងគម្រោងពាក់ព័ន្ធនឹង អធិបតេយ្យភាព និង អភិវឌ្ឍន៍តាមតំបន់ព្រំដែនផងដែរ។

- វិស័យធារាសាស្ត្រ

- អាទិភាពទី១: ជួសជុល ស្ពាន និងថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រគ្រប់ប្រភេទ ជាពិសេសប្រព័ន្ធ ធារាសាស្ត្រ ដែលបានស្ថាបនារួចដោយថវិកាជាតិ ឬថវិកាហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ។
- អាទិភាពទី២: ស្ថាបនាប្រឡាយមេ និង/ឬប្រឡាយរងបន្ថែម ដើម្បីពង្រីកឱ្យអស់សក្តានុពល

គម្រោងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រធំៗដែលត្រូវបានស្ថាបនាឡើងដោយថវិកាជាតិ និងថវិកាហិរញ្ញ-
ប្បទានសហប្រតិបត្តិការពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា។

- អាទិភាពទី៣: ស្ថាបនាប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រមិនទាន់អនុវត្តចប់ ដើម្បីឱ្យក្លាយជាប្រព័ន្ធ
ធារាសាស្ត្រមានសក្តានុពលពេញលេញ។
- អាទិភាពទី៤: គម្រោងថ្មីដែលមានការសិក្សាច្បាស់លាស់ ហើយឃើញថាមានអាទិភាពខ្ពស់
ទាំងសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងនយោបាយ រួមទាំងគម្រោងពាក់ព័ន្ធនឹងអធិបតេយ្យភាព និង
អភិវឌ្ឍន៍តាមតំបន់ព្រំដែនផងដែរ។

២២- ទន្ទឹមនេះ ចំណាយចរន្ត និងចំណាយវិនិយោគរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នមួយចំនួននៅថ្នាក់ជាតិ
ដែលពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ទៅនឹងការអភិវឌ្ឍនៅមូលដ្ឋាន ជាពិសេសក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ,
ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម ចាប់ពីឆ្នាំ២០២០ នឹងត្រូវរក្សាមិនឱ្យមាន
កំណើន ឬអនុញ្ញាតឱ្យកើនតិចតួច ឬកាត់ចេញមួយចំនួននូវប្រភេទចំណាយថវិកាសម្រាប់អន្តរាគមន៍ដល់
ថ្នាក់មូលដ្ឋានផ្ទាល់ ដោយទុកឱ្យ ឃុំ សង្កាត់ ធ្វើខ្លួនឯងវិញ ដូចជា ការដឹកស្រះ ការដឹកអណ្តូង ការធ្វើបង្គន់
អនាម័យ ការដឹកប្រឡាយជើងក្អែបនៅតាមឃុំ ជាដើម ។ល។

២៣- ការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ៖ ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការរៀបចំ
ផែនការលទ្ធកម្ម និងអនុលោមភាពនៃការអនុវត្តផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ ព្រមទាំងដើម្បីធានាឱ្យការរៀបចំ
ថវិកាប្រចាំឆ្នាំកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ហើយជាពិសេសធានាឱ្យថវិកាអាចអនុវត្តបានភ្លាមចាប់ពីខែមករានៃ
ឆ្នាំសារពើពន្ធ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវរៀបចំ
ផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់មុខចំណាយដែលត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្ម ដោយផ្អែកលើកញ្ចប់ថវិកា
ដែលគ្រោងស្នើសុំមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ដូច្នេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និង
គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវភ្ជាប់ផែនការលទ្ធកម្មមកជាមួយនឹងសំណើគម្រោងថវិកាឆ្នាំ២០២០ របស់
ខ្លួនចំនួនពីរច្បាប់ (មួយច្បាប់បញ្ជូនទៅអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងមួយច្បាប់ទៀតបញ្ជូនទៅអគ្គនាយកដ្ឋាន
លទ្ធកម្មសាធារណៈនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ) សម្រាប់ការប្រជុំពិភាក្សាកម្រិតបច្ចេកទេស និងការចរចា
កញ្ចប់ថវិកាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង។ គោលការណ៍ និងនីតិវិធីនៃការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្ម ត្រូវអនុលោម
តាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងប្រកាសលេខ ៨៥១ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពី
ការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្ម។

បន្ទាប់មក ផ្អែកលើស្មារតី និងលទ្ធផលនៃការចរចាកញ្ចប់ថវិកា ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញ
រាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវកែសម្រួលសេចក្តីព្រាងផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំឱ្យមាន
សង្គតិភាពជាមួយកញ្ចប់ថវិកាដែលទទួលបាននៅក្នុងកិច្ចប្រជុំចរចាថវិកាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង រួចបញ្ជូន
សេចក្តីព្រាងផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំដែលបានកែសម្រួលរួចនេះ មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ យ៉ាង
យូរបំផុតត្រឹមសប្តាហ៍ទី៣ ខែវិច្ឆិកា ដើម្បីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់
ពិនិត្យ និងអនុម័តឱ្យបានមុនថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ មុនឆ្នាំអនុវត្តថវិកា។

ដោយឡែក ចំពោះចំណាយមូលធនវិនិយោគផ្ទាល់ដោយហិរញ្ញប្បទានថវិកាថ្នាក់ជាតិ (ជំពូក២១)
និងចំណាយជួសជុល ស្ដារ និងថែទាំផ្លូវថ្នល់ និងធារាសាស្ត្រ (ជំពូក២២) ត្រូវបន្តអនុវត្តតាមនីតិវិធីដែលបាន

និងកំពុងអនុវត្តជាធរមាន។

២៤- ទន្ទឹមនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលអនុវត្តថវិកាមូលធិ ត្រូវតែផ្តល់របាយការណ៍សមិទ្ធកម្មនៃការអនុវត្តថវិកាមូលធិឆ្នាំ២០១៨ មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃការអនុវត្ត ហើយក៏ជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ការលើកទឹកចិត្ត ឬការកាត់បន្ថយគម្រោងចំណាយឆ្នាំ២០២០ផងដែរ។ នៅពេលពិភាក្សា និងចរចាថវិកា ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗត្រូវតែរៀបចំជាបទបង្ហាញអំពីរបាយការណ៍សមិទ្ធកម្មឆ្នាំ២០១៨ របាយការណ៍សមិទ្ធកម្មពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៩ និងការគ្រោងលទ្ធផលរំពឹងទុកសម្រាប់ឆ្នាំ២០២០។

២៥- ទន្ទឹមនេះដែរ ត្រូវផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃថវិកាឆ្នាំ២០១៩ ដែលកំពុងអនុវត្តស្របតាមច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៩ ក្នុងការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ២០២០ ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល អាចពិនិត្យផងដែរទៅដល់បម្រែបម្រួលនៃថវិកាក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្ត ដែលទាក់ទងទៅនឹងបណ្តាមូលហេតុដូចខាងក្រោម៖

- ចលនាឥណទានដែលបានធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំកំពុងអនុវត្ត ដូចជាការបង្វែរឥណទានថវិកាផ្ទៃក្នុងជំពូក ឬពីជំពូកមួយទៅជំពូកមួយទៀត ផ្ទៃក្នុងឬពីកម្មវិធី អនុកម្មវិធី ចង្កោមសកម្មភាពមួយទៅកម្មវិធី អនុកម្មវិធី ចង្កោមសកម្មភាពមួយទៀត ដែលធ្វើឱ្យការបែងចែកឥណទានដើមនៃក្រសួង-ស្ថាប័ន ព្រមទាំងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត មានការប្រែប្រួល,
- ការផ្ទេរឥណទានថវិកាបន្ថែម សម្រាប់ផលប្រយោជន៍របស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត។

២៦- ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលស្ថិតក្រោមក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវពង្រឹងតួនាទីក្រុមការងារថវិការបស់ខ្លួន និងត្រូវផ្តល់កិច្ចសហការគ្នាទៅវិញទៅមកជាប្រចាំឱ្យបានពេញលេញក្នុងកម្រិតបច្ចេកទេស ជាមួយក្រុមការងារថវិកានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) សំដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងភាពទាន់ពេលវេលានៃការរៀបចំថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ។

៣.៣- កាលវេលានៃការរៀបចំគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០២០

២៧- រាជរដ្ឋាភិបាលមានកាតព្វកិច្ចរៀបចំឱ្យបានទាន់ពេលវេលានូវសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២០។ នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនេះ ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ រហូតដល់ថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវចាប់ផ្តើមពិភាក្សា និងចរចាគម្រោងថវិកាជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងធ្វើការបូកសរុបចំណូល-ចំណាយ រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២០។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២០ និងធ្វើកំណត់បង្ហាញនៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៅក្នុងសប្តាហ៍ទី១ នៃខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩ ដើម្បីគណៈរដ្ឋមន្ត្រីពិនិត្យ និងសម្រេច ហើយដាក់ជូនរដ្ឋសភាឱ្យបានមុនសប្តាហ៍ទី១ នៃខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ ដើម្បីស្ថាប័ន

នីតិបញ្ញត្តិមានពេលគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការពិនិត្យពិភាក្សា និងអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩។

២៨- ឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០២០-២០២២ និងគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២០ ដែលក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល បានដាក់ជូន មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាមូលដ្ឋានចាំបាច់មិនអាចខ្វះបានសម្រាប់ការចរចាថវិកាទាំងកម្រិត បច្ចេកទេស និងការចរចាថវិកាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង ដើម្បីធ្វើយុត្តិកម្មកញ្ចប់ថវិការបស់ខ្លួន។ ការចរចា ថវិកាកម្រិតបច្ចេកទេស និងកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំនេះ នឹងត្រូវពិភាក្សាតាមចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ច (ជំពូក គណនី និងអនុគណនី) និងតាមចំណាត់ថ្នាក់កម្មវិធី (កម្មវិធី អនុកម្មវិធី និងចង្កោមសកម្មភាព) លើមូលដ្ឋាននៃ គោលការណ៍ និងវិធានការនៃការគ្រោងថវិកាដូចបានលម្អិតខាងលើ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាគថវិកា ក្នុងកម្រិតនៃព័ត៌មានកញ្ចប់ថវិកាឆ្នាំ២០២០ដែលបានកំណត់ និងក្នុងកម្រិតលទ្ធភាពថវិកាជាតិទ្រទ្រង់បាន។ ដូច្នេះ ក្នុងករណីដែលក្រសួង-ស្ថាប័ន ឬមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលណាមួយ មិនបានបំពេញ និងផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ទៅតាមគោលការណ៍ និងតារាងគំរូដែលភ្ជាប់ជាមួយសារាចរណែនាំ នេះ នោះក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវជូនព័ត៌មានទៅក្រសួង-ស្ថាប័ន ឬមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តនោះ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ដើម្បីធ្វើការបំពេញបន្ថែម ហើយប្រសិនបើនៅតែមិនអាចបំពេញបានទេនោះ ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការយកមូលដ្ឋាននៃកម្រិតព័ត៌មានចំណាយគោល ដោយប្រើ គោលការណ៍កំណត់កញ្ចប់តាមជំពូកខាងលើ សម្រាប់កំណត់គម្រោងថវិការបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ឬមន្ទីរជំនាញ រាជធានី-ខេត្តនោះ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ឆ្នាំ២០២០ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។ គួរលេខគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិកាត្រូវសរសេរ ជាលេខអន្តរជាតិ (1, 2, 3...) ហើយឯកតាទាបបំផុតគិតត្រឹម ០,១ លានរៀល។

៤- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

២៩- ខ្លឹមសារនៃសារាចរណែនាំនេះ បានកំណត់ក្របខណ្ឌ និងវិធានការ ព្រមទាំងគោលការណ៍ និង បច្ចេកទេសក្នុងការគ្រោងចំណូល និងចំណាយចាំបាច់សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានដល់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរ ជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាពការងារប្រចាំឆ្នាំ របស់ខ្លួន សំដៅធ្វើយ៉ាងណាសម្រេចឱ្យបានជោគជ័យនូវគោលបំណងនៃគោលនយោបាយ និងកម្មវិធី ដើម្បី រួមចំណែកសម្រេចឱ្យបានគោលនយោបាយរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ក្នុងរយៈពេល វែង ប្រកបដោយចីរភាពក្នុងរង្វង់ ៧% និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រឱ្យបានលើស ១% ក្នុងមួយឆ្នាំ។ ព្រមទាំងបន្ត រក្សាឱ្យបាននូវស្ថិរភាពនយោបាយ និងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ និងចាំបាច់បំផុត ក្នុងការឈាន ទៅសម្រេចបាននូវគោលដៅចុងក្រោយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺភាពសុខដុមរមនាសង្គម និងសុខុមាលភាព ប្រជាជន។

៣០- ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ដើម្បីឱ្យគោលដៅទាំងឡាយដែលបានដាក់ចេញក្នុងសារាចរនេះ អាច អនុវត្តសម្រេចបានជោគជ័យ ថ្នាក់ដឹកនាំគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ត្រីរាជការគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ចាំបាច់ត្រូវ ខិតខំថែមទៀតប្រកបដោយឆន្ទៈប្តេជ្ញា ជាពិសេសត្រូវតែផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថនិងផ្នត់គំនិតក្នុងការរៀបចំថវិកា

ដោយខិតខំគោរពឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួនតាមក្របខណ្ឌ និងបណ្តាវិធានការ ព្រមទាំងគោលការណ៍ និងបច្ចេកទេស ទាំងឡាយ ទាំងផ្នែកចំណូល និងផ្នែកចំណាយ ដែលកំណត់ដោយសារាចរណែនាំនេះ។ ទន្ទឹមនេះ គ្រប់ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវបន្តជំរុញការលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដើម្បីមិន ត្រឹមតែអាចបង្កើនសក្តានុពលនៃតួនាទីរបស់ថវិកា ឱ្យទៅជាឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាលប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងអាចធ្វើជាចន្លងដឹកនាំសម្រាប់ទ្រទ្រង់ដល់ការដ្ឋានកម្មវិធីកែទម្រង់ដទៃ ទៀត ដោយរួមទាំងដើម្បីបង្កើនភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈជូនប្រជាពលរដ្ឋ ផងដែរ។

៣១- ពេលទទួលសារាចរណែនាំនេះ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថាន សាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវរៀបចំជាបន្ទាន់នូវគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិការបស់ខ្លួន សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ឆ្នាំ២០២០ ទៅតាមតារាងគំរូដែលភ្ជាប់មកជាមួយនេះ និងផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋាន ថវិកានីយកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ចំនួនពីរច្បាប់យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី០៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ ដើម្បីមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការពិភាក្សាថវិកាកម្រិតបច្ចេកទេស និងបូកសរុប ហើយអាចចាប់ផ្តើម ដំណើរការចរចាថវិកាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង-ស្ថាប័ន ទាន់ពេលវេលាកំណត់។ ក្នុងការអនុវត្តសារាចរណែនាំ នេះ ប្រសិនបើក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលមានចំណុចណា មួយមិនច្បាស់លាស់ខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ត្រូវទាក់ទងជាបន្ទាន់មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ(នាយកដ្ឋាន ថវិកានីយកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា)។

ថ្ងៃ ពុធ ១០ កើត ខែ ឆ្នាំ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៩

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

- កន្លែងទទួល៖**
- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
 - អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
 - អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
 - អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
 - "ដើម្បីជូនជ្រាប"
 - ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
 - ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ
 - ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី
 - គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន
 - គ្រប់អភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី-ខេត្ត
 - គ្រប់មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត
 - "ដើម្បីមុខការ "
 - ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ